

แผนพัฒนานวัตกรรมเชิงระบบ โรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร)

สพป.อุบลราชธานี เขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

แผนพัฒนานวัตกรรมเชิงระบบ

โรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร)

ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อโรงเรียน โรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร) ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 ตำบลยางซึ้ง อำเภอลือชัย จังหวัดอุบลราชธานี รหัสไปรษณีย์ 34150 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี โทรศัพท์โรงเรียน - โทรสาร - E-mail: ponsimschool@gmail.com

ผู้อำนวยการโรงเรียน นางสาวชฎาภรณ์ ครอบงำติ เบอร์ติดต่อ 096-2483924
วุฒิการศึกษาสูงสุด ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา วิจัยและประเมินผลการศึกษา ดำรงตำแหน่งที่โรงเรียนนี้ ตั้งแต่ 1 มีนาคม 2562 จนถึงปัจจุบัน

วิสัยทัศน์(Vision)

ภายในปี 2570 โรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร) เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มุ่งพัฒนาวิชาการ ประสานความรู้คู่คุณธรรม นำชุมชนร่วมพัฒนา สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย ก้าวไกลทางเทคโนโลยี ยึดวิถีความพอเพียง

พันธกิจ

- พัฒนาศักยภาพผู้เรียนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันโดยพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้มีความรู้ คุณธรรม ทักษะวิชาการ ทักษะวิชาชีพ ทักษะชีวิต คุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
- สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
- จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ส่งเสริมการจัดการศึกษาระดับคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ พัฒนาระบบบริหารจัดการแบบ บูรณาการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

เป้าประสงค์ (Goal)

- ผู้เรียนทุกคนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะและ คุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาพที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และ ปรับตัวต่อการเป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี
- ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพพร้อมก้าวสู่สากล ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ผู้เรียนทุกคนมีความสำนึกรักต่อสถาบันหลักของชาติ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

4. ผู้เรียนมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรมและนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ เพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

5. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีจรรยาบรรณ ตามมาตรฐานวิชาชีพ เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมยุคใหม่ ใช้ข้อมูลสารสนเทศและการวิจัยและพัฒนา ในการขับเคลื่อนคุณภาพ กำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลอย่างเป็นระบบ

ข้อมูลบุคลากรของสถานศึกษา

จำนวนครูและบุคลากรทั้งสิ้น	5	คน
จำแนกเป็น	ผู้อำนวยการ	1 คน
	ข้าราชการครู	2 คน
	ธุรการโรงเรียน	1 คน
	นักการภารโรง	1 คน

ตาราง แสดงข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร)

ที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	ตำแหน่ง/ วิทยฐานะ	วุฒิ	วิชา เอก	สอนวิชา / ชั้น
๑.	นางสาวชฎาภรณ์ ครองยุติ	ผอ.รร/ คศ.๓	ค.ม.	วิจัยและประเมินผล การศึกษา	-
๒.	นางสวณันท์ หางษ์	ครู คศ.๑	ศศ.บ.	ภาษาไทย	สอนทุกรายวิชา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑,๒,๕
๓.	นางสาวกวิณิดา คำเต็ม	ครู คศ.๑	ค.บ.	สังคมศึกษา	สอนทุกรายวิชา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓,๔
๔.	นายฉัตรชัย จันทร์ทอง	จนท. ธุรการ โรงเรียน	วท.บ	อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์	สอนทุกรายวิชา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
๕.	นายฉลองชัย บุญอารีย์	ช่างไม้ ๔	ม.๖	-	-

ข้อมูลนักเรียน

โรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร) มีนักเรียน จำนวน 25 คน เป็นชาย 12 คน เป็นหญิง 13 คน ห้องเรียนจำนวน 6 ห้อง

ตาราง แสดงจำนวนนักเรียน และห้องเรียนในโรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร) ปีการศึกษา 2567

จำแนกเป็นรายชั้น(ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ.2567)

ชั้นเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)		
	ชาย	หญิง	รวม
ประถมศึกษาปีที่ 1	-	1	1
ประถมศึกษาปีที่ 2	-	2	2
ประถมศึกษาปีที่ 3	3	4	7
ประถมศึกษาปีที่ 4	3	2	5
ประถมศึกษาปีที่ 5	2	1	3
ประถมศึกษาปีที่ 6	4	3	7
รวม	12	13	25

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรม	เวลาเรียน(ชั่วโมง/ปี)					
	ระดับประถมศึกษา					
	ป. 1	ป. 2	ป. 3	ป. 4	ป. 5	ป. 6
● กลุ่มสาระการเรียนรู้						
ภาษาไทย	200	200	200	160	160	160
คณิตศาสตร์	200	200	200	160	160	160
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	40	40	40	80	๘๐	๘๐
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	40	40	40	80	80	80
ประวัติศาสตร์	40	40	40	40	40	40
สุขศึกษาและพลศึกษา	40	40	40	80	80	80
ศิลปะ	40	40	40	80	80	80
การทำงานอาชีพ	40	40	40	80	80	80
ภาษาต่างประเทศ	200	200	200	80	80	80
รวมเวลาเรียน (พื้นฐาน)	840	840	840	840	840	840
● รายวิชาเพิ่มเติม						
การป้องกันการทุจริต	40	40	40	40	40	40
คอมพิวเตอร์				40	40	40
รวมเวลาเรียน (เพิ่มเติม)	40	40	40	80	80	80
● กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	120	120	120	120	120
กิจกรรมแนะแนว	40	40	40	40	40	40
กิจกรรมนักเรียน	40	40	40	40	40	40
- กิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี	30	30	30	30	30	30
- ชุมนุม	40	40	40	40	40	40
กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	10	10	10	10	10	10
รวมเวลาเรียนทั้งหมด(ประถมต้น)	1,000 ชั่วโมง/ปี			1,040 ชั่วโมง/ปี		
รวมเวลาเรียนจนจบหลักสูตร	6,120 ชั่วโมง					

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสถานศึกษา

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

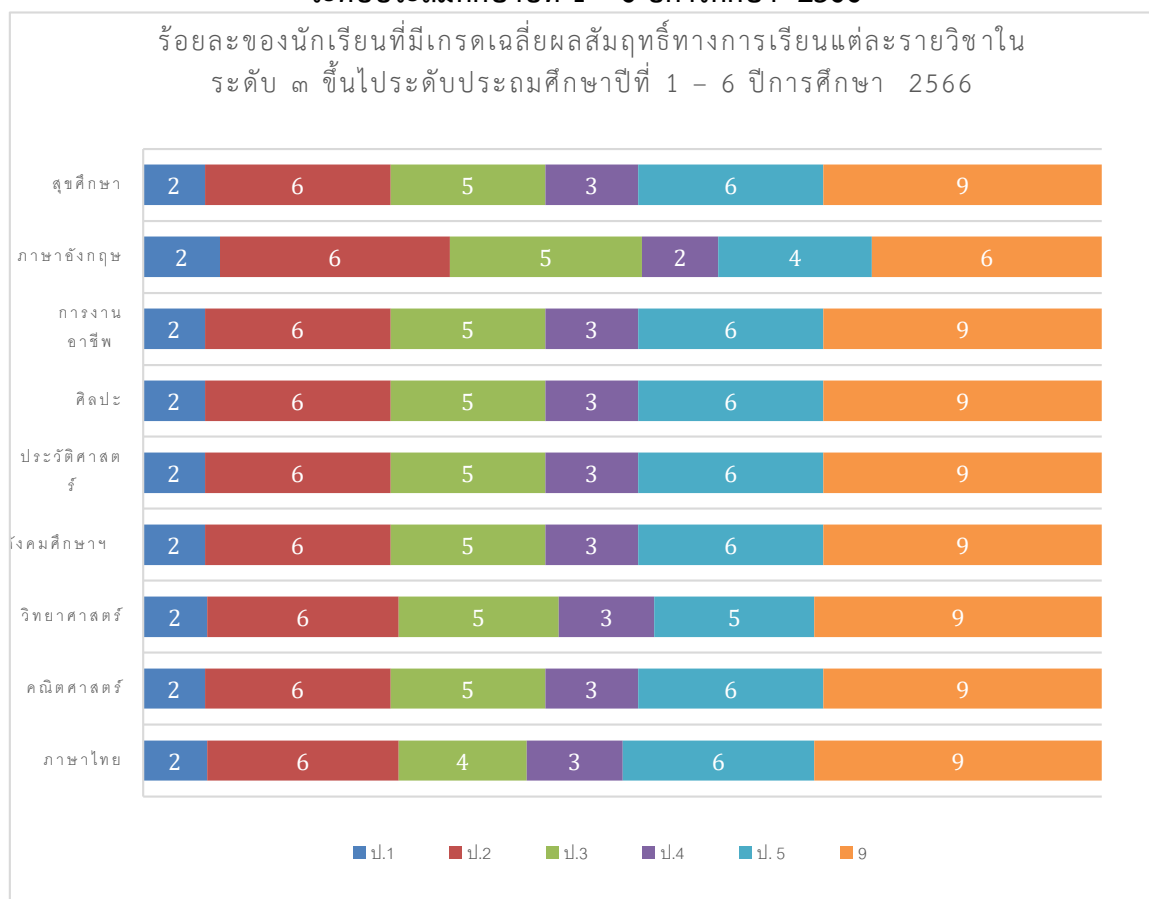
ร้อยละของนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละรายวิชาในระดับ ๓ ขึ้นไป

ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ปีการศึกษา 2566

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน	รายวิชา								
		ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สังคมศึกษา	ประวัติศาสตร์	ศิลปะ ดนตรี	การงานอาชีพ	ภาษาอังกฤษ	สุขศึกษา
ประถมศึกษาปีที่ 1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
ประถมศึกษาปีที่ 2	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
ประถมศึกษาปีที่ 3	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5
ประถมศึกษาปีที่ 4	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3
ประถมศึกษาปีที่ 5	6	6	5	6	6	6	6	6	4	6
ประถมศึกษาปีที่ 6	9	9	9	9	9	9	9	9	6	9
รวม	31	30	30	31	31	31	31	31	25	31
ร้อยละ		96.77	96.77	100	100	100	100	100	80.65	100

ร้อยละของนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละรายวิชาในระดับ ๓ ขึ้นไป

ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ปีการศึกษา 2566

2) ร้อยละของนักเรียนที่มีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ในระดับดีขึ้นไป ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2566

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน	ผลการประเมิน				ระดับดีขึ้นไป	ร้อยละ
		ไม่ผ่าน	ผ่าน	ดี	ดีเยี่ยม		
ป.1	2	-	-	5	7	12	100
ป.2	6	-	-	6	10	16	100
ป.3	5	-	3	1	7	8	72.73
ป.4	3	-	1	3	11	14	93.33
ป.5	6	-	-	3	16	19	100
ป.6	9	-	3	1	7	8	72.73
รวม	31	-	7	19	58	77	91.67

3) ร้อยละของนักเรียนที่มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับดีขึ้นไป ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2566

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน	ผลการประเมิน				ระดับดีขึ้นไป	ร้อยละ
		ไม่ผ่าน	ผ่าน	ดี	ดีเยี่ยม		
ป.1	2	-	-	-	2	2	100
ป.2	6	-	-	-	6	6	100
ป.3	5	-	-	-	5	5	100
ป.4	3	-	-	-	3	3	100
ป.5	6	-	-	-	6	6	100
ป.6	9	-	-	-	9	9	100
รวม	31	-	-	-	31	31	100

4) ร้อยละของนักเรียนที่มีผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ปีการศึกษา 2566 ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ในระดับผ่านขึ้นไป

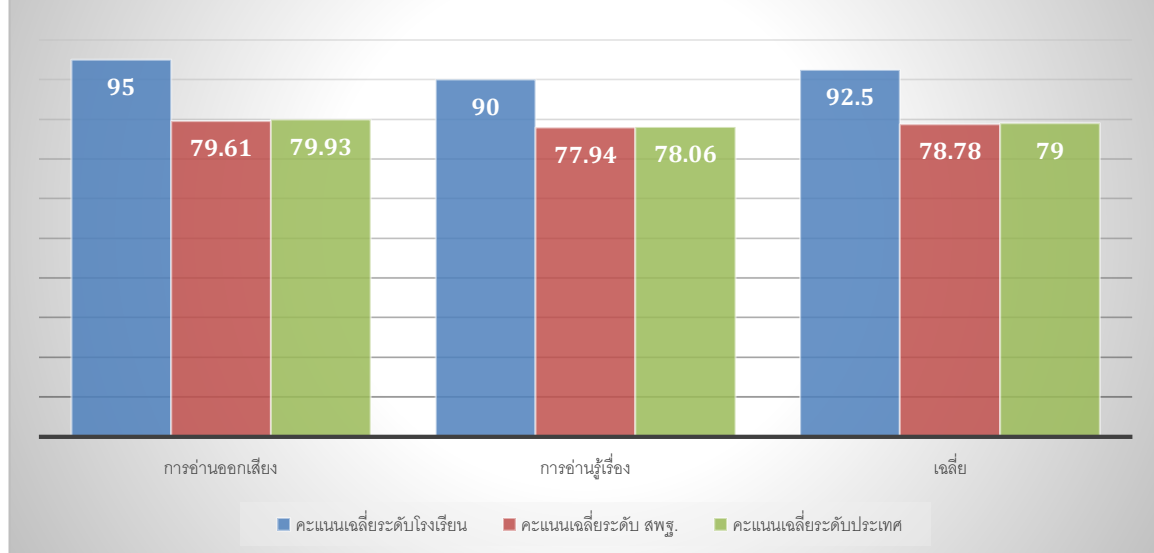
ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน	ผลการประเมิน				ระดับดีขึ้นไป	ร้อยละ
		ไม่ผ่าน	ผ่าน	ดี	ดีเยี่ยม		
ป.1	2	-	-	-	2	2	100
ป.2	6	-	-	-	6	6	100
ป.3	5	-	-	-	5	5	100
ป.4	3	-	-	-	3	3	100
ป.5	6	-	-	-	6	6	100
ป.6	9	-	-	-	9	9	100
รวม	31	-	-	-	31	31	100

ผลการทดสอบทางการศึกษาของผู้เรียน

1) ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน ระดับชาติ (RT) ปีการศึกษา 2566

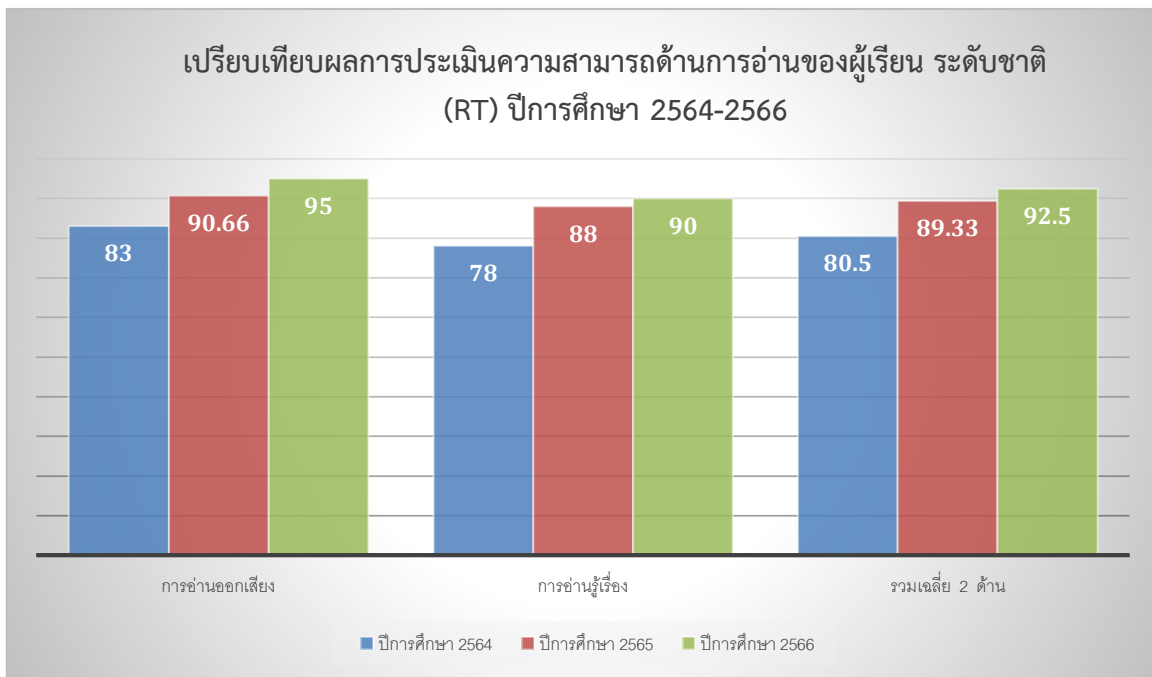
ด้าน	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ		
	ระดับโรงเรียน	ระดับ สพฐ.	ระดับประเทศ
การอ่านออกเสียง	95.00	79.61	79.93
การอ่านรู้เรื่อง	90.00	77.94	78.06
รวม 2 ด้าน	92.50	78.78	79.00

ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน ระดับชาติ (RT) ปีการศึกษา 2566

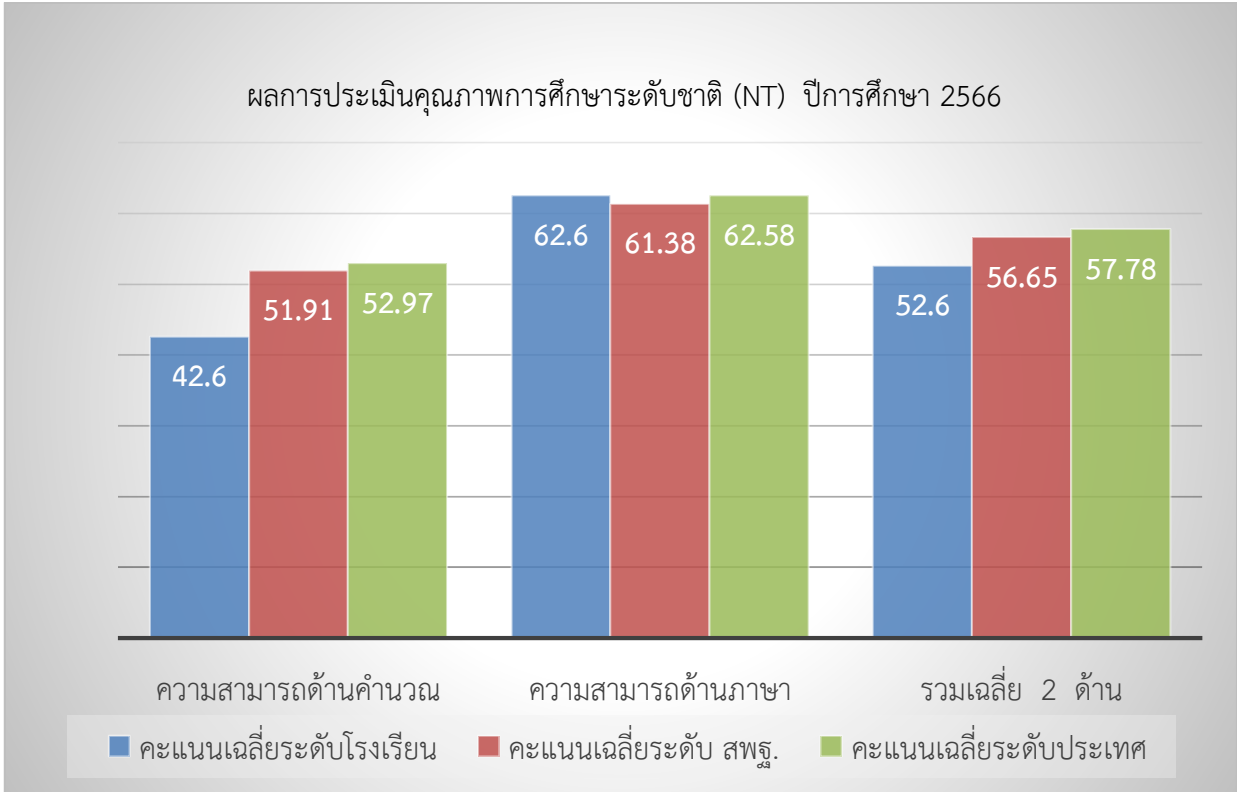
2) การเปรียบเทียบผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียนระดับชาติ (RT) ปีการศึกษา 2564 - 2566

ความสามารถ	ปีการศึกษา			ร้อยละของผลต่าง ระหว่างปีการศึกษา 2566-2565
	2564	2565	2566	
การอ่านออกเสียง	83.00	90.66	95.00	4.43
การอ่านรู้เรื่อง	78.00	88.00	90.00	2.00
รวมเฉลี่ย 2 ด้าน	80.50	89.33	92.50	3.17

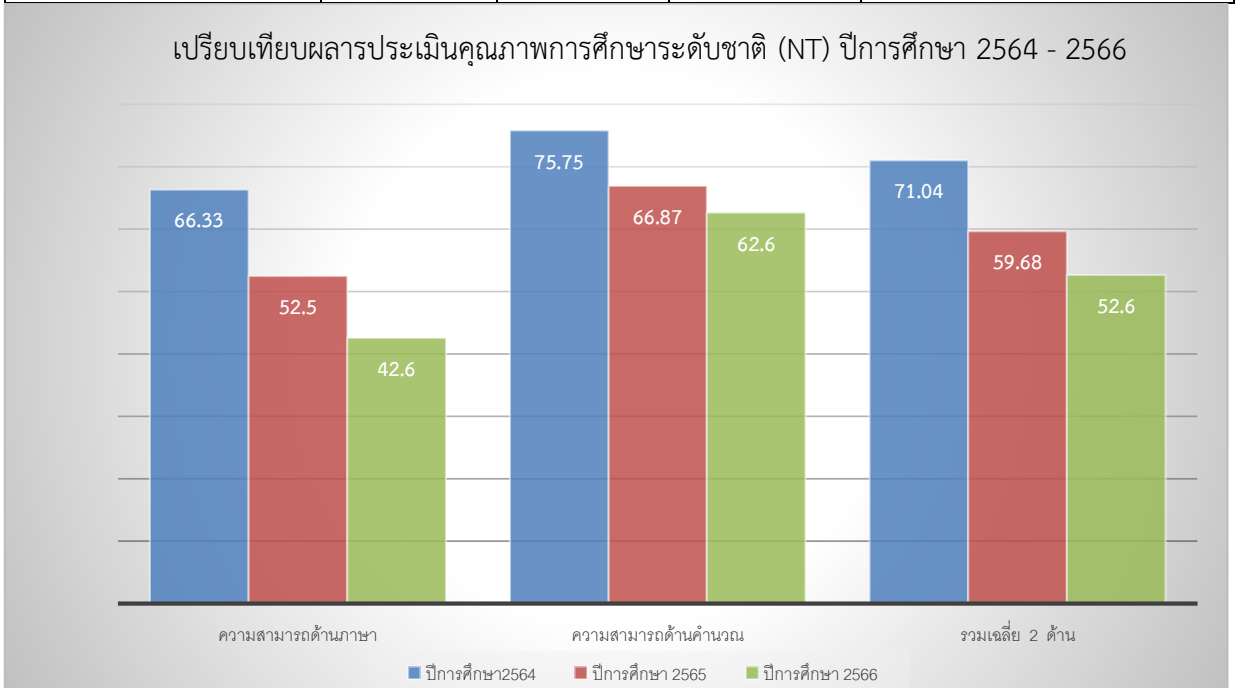
3) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับชาติ (NT) ปีการศึกษา 2566

ความสามารถ	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ		
	ระดับโรงเรียน	ระดับ สพฐ.	ระดับประเทศ
ความสามารถด้านคำนวณ	42.60	51.91	52.97
ความสามารถด้านภาษา	62.60	61.38	62.58
รวมเฉลี่ย 2 ด้าน	52.60	56.65	57.78

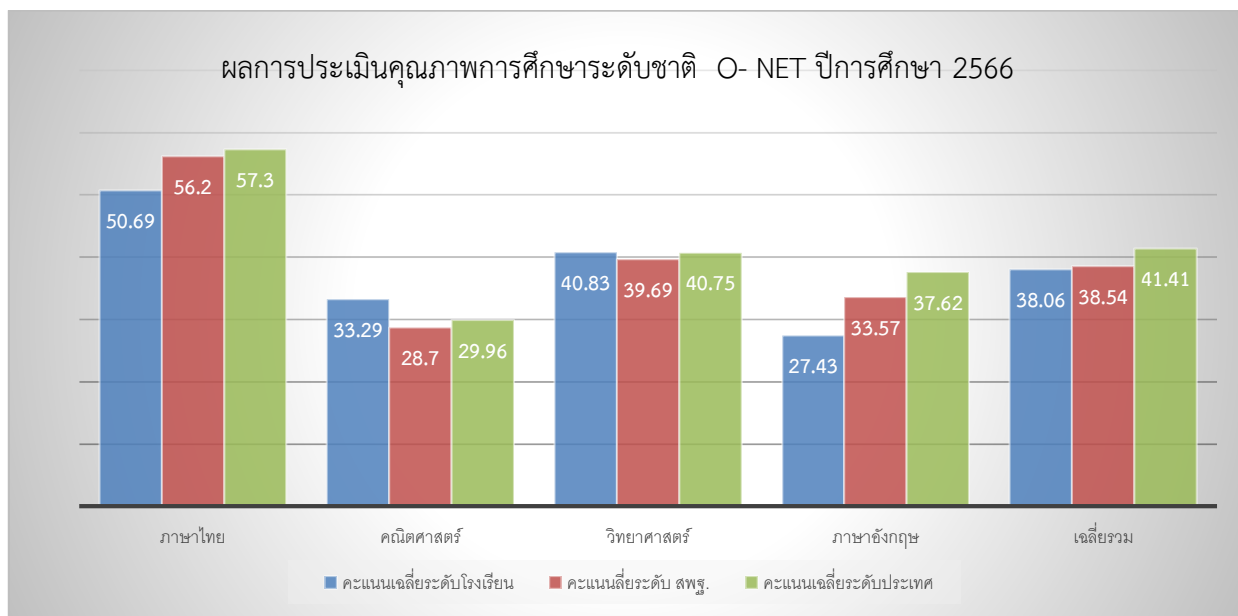
4) การเปรียบเทียบผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับชาติ (NT) ปีการศึกษา 2564-2566

ความสามารถ	ปีการศึกษา			ร้อยละของผลต่างระหว่างปีการศึกษา
	2564	2565	2566	
ความสามารถด้านภาษา	66.33	52.50	42.60	22.26
ความสามารถด้านคำนวณ	75.75	66.87	62.60	21.10
รวมเฉลี่ย 2 ด้าน	71.04	59.68	52.60	21.67

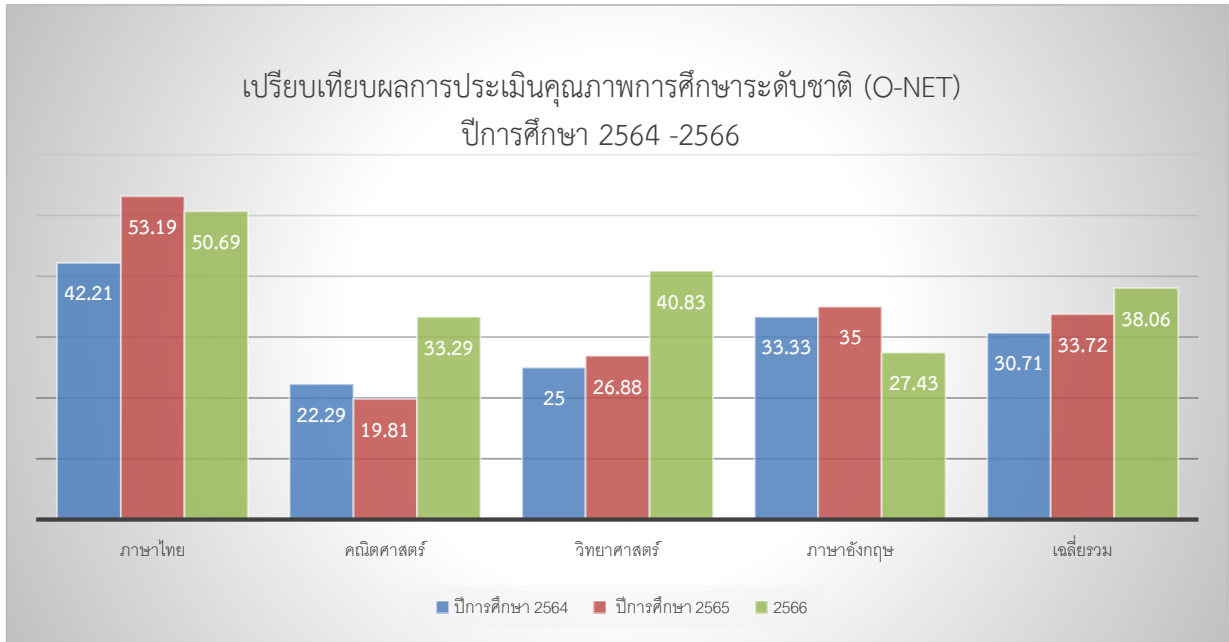
5) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 2566

สาระวิชา	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ		
	ระดับโรงเรียน	ระดับ สพฐ.	ระดับประเทศ
ภาษาไทย	50.69	56.20	57.30
คณิตศาสตร์	33.29	28.70	29.96
วิทยาศาสตร์	40.83	39.69	40.75
ภาษาอังกฤษ	27.43	33.57	37.62
เฉลี่ยรวม	38.06	38.54	41.41

6) การเปรียบเทียบผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 2564-2566

สาระวิชา	ปีการศึกษา			ร้อยละของผลต่างระหว่างปีการศึกษา 2566-2565
	2564	2565	2566	
ภาษาไทย	42.21	53.19	50.69	-2.50
คณิตศาสตร์	22.29	19.81	33.29	13.48
วิทยาศาสตร์	25.00	26.88	40.83	13.95
ภาษาอังกฤษ	33.33	35.00	27.43	-7.57
เฉลี่ยรวม	30.71	33.72	38.06	4.34

แผนพัฒนานวัตกรรมของโรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร)

1. โรงเรียน บ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร) รหัสโรงเรียน 1034710214
2. ชื่อแผนงาน พัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน
3. ชื่อผู้บริหารสถานศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ นางสาวชฎาภรณ์ ครองยุติ
4. วันที่เริ่มต้นโครงการ 1 ตุลาคม 2567 วันสิ้นสุดโครงการ 30 กันยายน 2568
ระยะเวลาดำเนินการ 11 เดือน 29 วัน
5. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
  - 1) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น
  - 2) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา
  - 3) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
  - 4) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนและภาคประชาชนสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
6. สอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน หรือ จุดเน้นของโรงเรียนที่โรงเรียน กำหนด ได้แก่
  - 1) พัฒนาศักยภาพผู้เรียนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันโดยพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้มีความรู้ คุณธรรม ทักษะวิชาการ ทักษะวิชาชีพ ทักษะชีวิต คุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
  - 2) ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ พัฒนาระบบบริหารจัดการแบบ บูรณาการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
7. สอดคล้องกับยุทธศาสตร์/แผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัด ได้แก่
  - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
  - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในการบริหารและ จัด การศึกษา ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ
  - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี
  - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง
  - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างโอกาส ความเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
  - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

8. ลักษณะโครงการ

เป็นโครงการที่จัดทำใหม่ในปีงบประมาณ 2567

9. หลักการและเหตุผล

ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งด้านธรรมชาติและวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงนั้นจำเป็นต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์โลก คือ ต้องมีการพัฒนาทางการศึกษา การที่ทุกคนมีทักษะที่จำเป็นในการอยู่ร่วมกันในสังคมโลกได้นั้น ต้องได้รับการฝึกฝนเริ่มตั้งแต่เกิดในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม เมื่อเจริญเติบโตขึ้นก็จำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคมและความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมรอบด้าน การศึกษาเป็นกลไกที่ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ทุกยุคทุกสมัย เพื่อให้เกิดการอยู่ร่วมกันในสังคม ทั้งนี้รูปแบบการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้มีการปรับเปลี่ยนไปจากระบบการศึกษารูปแบบเดิม ที่เน้นครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนฝ่ายเดียวไปสู่รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองที่นักเรียนสามารถแสวงหาและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองเพิ่มมากขึ้น (ยุภาลัย มะลิซ้อน และกาญจน์ เรืองมนตรี, 2563: 232)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 5) อีกทั้งแนวคิดของสังคมฐานความรู้ยังสอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่ 2 ได้แก่การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการแบบใหม่ (ณัฐธิดา ภูจิป, 2559: 1) ซึ่งปัจจัยเหล่านี้โดยเฉพาะการพัฒนาการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ จะนำไปสู่ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งการจัดการความรู้ในองค์กรที่ดีย่อมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและคุณภาพของสถานศึกษา เมื่อสถานศึกษามีคุณภาพย่อมผลิตแรงงานที่มีความรู้ (Knowledge Worker) ออกสู่สังคม และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 บัญญัติไว้ในมาตรา 11 ว่า “ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการเพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอโดยต้องรับข้อมูลข่าวสารและสามารถ

จากการปฏิรูปการเรียนรู้การสอนในยุคประเทศไทย 4.0 และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้มีการปรับลดระยะเวลาเรียนของภาควิชาการหรือภาคทฤษฎีลดลง แต่ยังคงไว้ซึ่งเนื้อหาหลักที่นักเรียนควรรู้ตามมาตรฐานของหลักสูตร และให้ครูปรับเปลี่ยนวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเพิ่มเวลาให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงมากขึ้น ภายใต้โครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย ให้นักเรียนมีบทบาทในการเรียนรู้มากขึ้น ครูลดบทบาทการสอนด้วยการบอกเล่า การให้ข้อความรู้แก่นักเรียนโดยตรงไปเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมที่จะทำให้ให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมเรียนรู้อย่างหลากหลาย ต้องเป็นครูแบบ Actively Teach คือสอนแบบมีส่วนร่วม จัดกิจกรรมให้นักเรียนอยากเรียนรู้ตลอดเวลาเป็นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning) โดยครูสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุกไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามมาตรฐานและตัวชี้วัด ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทุกรายวิชา รวมถึงการนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน และกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้อื่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562: คำนำ)

สำหรับโรงเรียนบ้านโพธิ์สนิม(เสมาพิทยาคาร) เป็นโรงเรียนรัฐบาลประเภทโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ให้ความสำคัญและดำเนินการบริหารจัดการด้าน

การศึกษาตามนโยบายพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และแผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560 – 2579 ที่มุ่งพัฒนาให้นักเรียนมีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สามารถนำไปใช้ได้เหมาะสม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบหมั่นแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ดี ครูมีบทบาทในการถ่ายทอดทางสังคมเพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะตามแนวทางที่สังคมต้องการ

10. วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
- 2) เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และทักษะทางวิชาชีพ
- 3) เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา

11. เป้าหมายของโครงการ

เชิงปริมาณ

- 1) ผู้เรียน จำนวน 18 คน
- 2) ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 3 คน

เชิงคุณภาพ

- 1) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
- 2) ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความสามารถในการพัฒนาวัฒนธรรมทางการศึกษา
- 3) โรงเรียนมีระบบบริหารจัดการที่มีคุณภาพ

12. ข้อมูลเบื้องต้นของนวัตกรรมการบริหาร

1) ชื่อนวัตกรรม : รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนบ้านโพธิ์สนิม(เสมาพิทยาคาร) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

2) ผู้พัฒนานวัตกรรม นางสาวชฎาภรณ์ ครอบงาย ผู้อำนวยการโรงเรียนโพธิ์สนิม(เสมาพิทยาคาร) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

3) สภาพปัญหาการบริหารจัดการสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

สืบเนื่องจากยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนา ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) ประเด็นการพัฒนาการ เรียนรู้มุ่งที่ มุ่งมั่นจะพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความ เสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และนโยบายสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านคุณภาพที่มุ่งเน้นการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นครูยุค ใหม่ มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ได้ดีมี ความรู้ความสามารถในการ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีจิตวิญญาณ ความเป็นครูมีความรู้และ ทักษะ ในศตวรรษที่ 21 เพื่อสนองต่อการเปลี่ยนแปลง โดยมีเจตนารมณ์ที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษา และ พัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขมีทักษะ ที่เข้าถึงการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่ทันสมัย เพื่อมุ่งสู่การจัดการศึกษาในยุค Thailand 4.0 ประกอบกับ การจัดการศึกษาในสภาวะที่ เศรษฐกิจและการเมืองทั้งภายในและภายนอกมีการเปลี่ยนแปลง ค่อนข้างรวดเร็ว มีการแข่งขันในหลายมิติ จึงมี ความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอน และปรับตัวให้เท่าทันการ เปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ

จากข้อมูลในการจัดการเรียนรู้ พบว่า บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญยังไม่ สมบูรณ์ จึงต้องทบทวน ทำความเข้าใจกระบวนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติครูทบทวนบทบาท ปรับแต่งความคิดเกี่ยวกับความหมายของการเรียน โดยถือว่าแก่นแท้ของการจัดการศึกษา คือ การเรียนรู้ของ

ผู้เรียน ในการจัดการเรียนรู้ครูต้องยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นพื้นฐาน ต้องทำความเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลรายกลุ่มเพื่อหาวิธีการจัดการความรู้ที่เหมาะสมกับบุคคล และกลุ่มผู้เรียนจะได้เรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพที่มีและนำความรู้สู่การปฏิบัติจริงในชีวิตได้ ครูในโลกยุคศตวรรษที่ 21 จึงต้องปรับตัวให้เข้ากับการเรียนรู้ให้เท่าทันยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย ทั้งนี้ ต้องพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และมีทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ครูจึงต้องพัฒนาตนเองให้มีทักษะนั้นด้วย

จากเหตุผลดังกล่าว ข้าพเจ้าในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 มีความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

4) วิธีการดำเนินการให้บรรลุผล

- 4.1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร)
- 4.2) พัฒนารูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร)
- 4.3) ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร)
- 4.4) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร)

5) ผลลัพธ์การพัฒนาที่คาดหวัง

- 5.1) เชิงปริมาณ
นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
- 5.2) เชิงคุณภาพ
โรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร)มีรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร)

12.5. ผลลัพธ์การพัฒนาที่คาดหวัง

- 1) เชิงปริมาณ
ผู้เรียนในปีการศึกษา 2567 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ สูงขึ้น
- 2) เชิงคุณภาพ
โรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร)โรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร)มีรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร)

13. ประเภทของนวัตกรรม นวัตกรรมด้านการบริหารและบริการทางการศึกษา

14. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 2) ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา
- 3) โรงเรียนมีระบบบริหารจัดการที่มีคุณภาพ

15. งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

งบประมาณ 19,600 บาท (หนึ่งหมื่นเก้าพันหกร้อยบาทถ้วน) รายละเอียดงบประมาณเป็นดังนี้

ที่	นวัตกรรมการศึกษา	ผู้พัฒนา	งบประมาณ
1	รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1	นางสาวชฎาภรณ์ ครองยุติ	1,000
2	การพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร)	นางสาวนันทน์ช หวางษ์	5,000
3	การจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ชาดก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร)	นางสาวกวิณิดา คำเต็ม	4,600
4	โครงการสร้างอาชีพสร้างรายได้ ด้วยการทำขนมดอกจอก	นายฉัตรชัย จันทร์ทอง	5,000

16. นวัตกรรมของครูภายใต้โครงการและงบประมาณ

คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร) ได้จัดทำนวัตกรรมการเรียนรู้จำนวน 3 นวัตกรรม ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังนี้

ที่	นวัตกรรมการศึกษา	ผู้พัฒนา	ระยะเวลาการดำเนินงาน
1	การพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร)	นางสาวนันทน์ช หวางษ์	ปีการศึกษา 2567
2	การจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ชาดก วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร)	นางสาวกวิณิดา คำเต็ม	ปีการศึกษา 2567
3	โครงการสร้างอาชีพสร้างรายได้ ด้วยการทำขนมดอกจอก	นายฉัตรชัย จันทร์ทอง	ปีการศึกษา 2567

หมายเหตุ รายละเอียดนวัตกรรมการศึกษาระบุไว้ท้ายภาคผนวก

17. การประเมินผลโครงการ

ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
1	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด	1. การทดสอบ 2. การสังเกต 3. สัมภาษณ์	1. แบบทดสอบ 2. แบบสังเกต 3. แบบสัมภาษณ์
2	ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มี นวัตกรรมทางการศึกษา	1. สัมภาษณ์ 2. ประเมิน	1. แบบสัมภาษณ์ 2. แบบประเมิน
3	สถานศึกษามีกระบวนการบริหาร จัดการที่มีคุณภาพ	1. ประเมิน	1. แบบประเมิน

ภาคผนวก

แผนนวัตกรรมการศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษา

แผนนวัตกรรมการเรียนรู้ของครู
เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม
โรงเรียนบ้านโพนลิม(เสมาพิทยาคาร)

๑. ผู้จัดทำนวัตกรรม

นางสาวนันท์ หางษ์ ครูไม่มีวิทยฐานะ รับผิดชอบสอนวิชาทุกวิชา ระดับชั้น ป.๑ - ป.๓

๒. ชื่อนวัตกรรม

การพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านโพนลิม (เสมาพิทยาคาร) โดยใช้แบบฝึกการอ่านการเขียนมาตราตัวสะกด

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

๔. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

แนวทางที่ ๑ แสวงหานวัตกรรมการเรียนการสอนจากแหล่งต่าง ๆ ที่เคยมีผู้สร้างหรือทำไว้แล้วแล้วนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่

๕. ประเภทของนวัตกรรม นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน

๖. หลักการและเหตุผล ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ต้องสร้าง/พัฒนานวัตกรรม

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงานและดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพเป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

ในการสอนด้านภาษาไม่ว่าภาษาใดจะต้องเน้นการสอนทักษะเบื้องต้น คือ การฟัง พูด อ่าน และเขียน เพราะถือว่าทักษะทางภาษาดังกล่าวเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการดำรงชีวิต การจัดการเรียนการสอนจึงมุ่งฝึกฝนให้นักเรียนเกิดความคล่องแคล่วทั้ง ๔ ด้าน เพื่อช่วยให้พัฒนาการทางภาษาของนักเรียนได้เพิ่มพูนขึ้นตามวัยและวุฒิภาวะ โดยเฉพาะการอ่านภาษาไทยเป็นสิ่งสำคัญในการวางรากฐานการเรียนรู้โดยทั่วไปการที่จะให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่านและสามารถอ่านได้ถูกต้องคล่องแคล่วนั้นจำเป็นต้องอาศัยการฝึกฝนการอ่านสะกดคำและแจกลูกตั้งแต่พยัญชนะ สระ คำ และประโยค เพื่อที่นักเรียนสามารถอ่านหนังสือต่าง ๆ ได้ การฝึกทักษะจึงจำเป็นต้องอาศัยแบบฝึกเพื่อเป็นการทบทวนความเข้าใจและฝึกฝนสิ่งที่ยังบกพร่องอยู่ให้พัฒนาขึ้นตามความสามารถที่นักเรียนควรจะได้

จากการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ พบว่านักเรียนยังมีปัญหาในเรื่องการอ่านคล่อง เขียนถูก ผู้สอนจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาประสบการณ์ทางภาษาให้กับนักเรียนในเรื่องการอ่านคล่อง เขียนถูก ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนด

๗. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

๗.๑ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ในการอ่านการเขียน

๗.๒ เพื่อพัฒนาทักษะในการอ่านการเขียนของนักเรียน

๗.๓ เพื่อให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน

๘. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ จำนวน ๗ คน

๘.๑ เป้าหมายเชิงปริมาณ

๘.๑.๑ นักเรียนมีความรู้การด้านการอ่านการเขียน ร้อยละ ๙๐

๘.๑.๒ นักเรียนมีทักษะในการอ่านการเขียน ร้อยละ ๘๐

๘.๑.๓ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ร้อยละ ๘๐

๘.๒ เป้าหมายเชิงคุณภาพ

๘.๒.๑ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจการอ่านการเขียน ระดับดีขึ้น

๘.๒.๒ นักเรียนมีทักษะในการอ่านการเขียน ระดับดี

๘.๒.๓ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ระดับมาก

๙. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนาวัตกรรม

การพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ให้มีประสิทธิภาพนั้นครูผู้สอนควรศึกษาทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้องกับการอ่านการเขียนเป็นกรอบแนวคิด มีหลายทฤษฎีที่ใช้หลักการ ที่มีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนการอ่านการเขียนดังต่อไปนี้

แนวคิดของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในชั้นเรียน สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา ดูแล แนะนำ ทำหน้าที่เป็นโค้ชและพี่เลี้ยง (Coach & Mentor) แสวงหาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ อย่างมีความหมาย (Meaningful learning) ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ มีความเข้าใจในตนเองใช้สติปัญญา คิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่บ่งบอกถึงการมีสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะ วิชาการ ทักษะชีวิต และ ทักษะวิชาชีพ บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ตามระดับช่วงวัย

ความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) คือ การเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียน การสอน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking) ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และ ประเมินค่า ไม่เพียงแต่เป็นผู้ฟัง ผู้เรียนต้องอ่าน เขียน ตั้งคำถาม และถาม อภิปรายร่วมกัน ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยต้องคำนึงถึงความรู้เดิมและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้เรียนจะ ถูก เปลี่ยนบทบาทจากผู้รับ ความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning)

Active Learning ส่งเสริมการมีอิสระทางด้านความคิดและการกระทำของผู้เรียน การมี วิจารณ์ญาณ และการคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนจะมีโอกาส มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริงและมีการใช้ วิจารณ์ญาณ ในการคิดและ ตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมนั้น มุ่งสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้กำกับทิศทางการ เรียนรู้ค้นหาสไตล์การเรียนรู้ของตนเอง สู่การเป็นผู้รู้คิด รู้ตัดสินใจด้วยตนเอง (Metacognition) เพราะฉะนั้น Active Learning จึงเป็นแนวทางการ จัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดขั้น สูง (Higher order thinking) ในการมีวิจารณ์ญาณ การ วิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา การประเมิน ตัดสินใจ และการสร้างสรรค์

Active Learning สนับสนุนส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความร่วมมือใน การ ปฏิบัติงานกลุ่มจะนำไปสู่ความสำเร็จในภาพรวม

Active Learning ทำให้ผู้เรียนทุ่มเทในการเรียน จูงใจในการเรียน และทำให้ผู้เรียน แสดงออกถึง ความรู้ ความสามารถ เมื่อผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น ในสภาพแวดล้อม ที่ เอื้ออำนวย

ผ่านการใช้กิจกรรมที่ครูจัดเตรียมไว้ให้หลากหลาย ผู้เรียนเลือกเรียนรู้กิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง เกิดความรับผิดชอบและทุ่มเทเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

Active Learning ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเชิงบวกทั้งตัวผู้เรียน และตัวครู เป็นการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ผู้เรียนจะมีโอกาสได้เลือกใช้ความถนัด ความสนใจ ความสามารถที่เป็นความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Different) สอดรับกับแนวคิดพหุปัญญา (Multiple Intelligence) เพื่อแสดงออกถึงตัวตนและศักยภาพของตัวเอง ส่วนครูผู้สอนต้องมีความตระหนักที่จะ ปรับเปลี่ยนบทบาท แสวงหาวิธีการ กิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อช่วยเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนแต่ละ คน สิ่งเหล่านี้จะทำให้ครูเกิดทักษะในการสอนและมีความเชี่ยวชาญในบทบาท หน้าที่ที่รับผิดชอบ เป็นการ พัฒนาค้น พัฒนางาน และพัฒนาผู้เรียนไปพร้อมกัน

ลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการพัฒนาศักยภาพการอ่าน การเขียน การแก้ปัญหา และการ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดระบบการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้โดยมีปฏิสัมพันธ์ ร่วมกัน ในรูปแบบของความร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการ เรียนรู้สูงสุดเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ สู่ทักษะการคิดวิเคราะห์และ ประเมินค่า ผู้เรียนได้เรียนรู้ความมีวินัยในการทำงานร่วมกับผู้อื่นความรู้เกิดจากประสบการณ์และการสรุป ของผู้เรียนผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง จาก ลักษณะการเรียนรู้แบบ Active Learning ดังกล่าว จึงควรมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกัน ดังนี้

๑. จัดการเรียนรู้ที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหาและการนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้
๒. จัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด
๓. จัดให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง
๔. จัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน สร้างร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน
๕. จัดให้ผู้เรียนเรียนรู้เรื่องความรับผิดชอบต่อร่วมกัน การมีวินัยในการทำงานและการแบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบในภารกิจต่าง ๆ
๖. จัดกระบวนการเรียนที่สร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน พุด ฟัง คิดอย่างลุ่มลึก ผู้เรียนจะเป็นผู้จัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
๗. จัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง
๘. จัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล ข่าวสาร หรือสารสนเทศและหลักการ ความคิดรวบยอด
๙. ผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วย ตนเอง
๑๐. จัดกระบวนการสร้างความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้และการสรุป ทบทวน ของผู้เรียน

ทฤษฎี Brain-based Learning (BBL)

ทฤษฎี Brain-based Learning (BBL) โดยใช้สี ในการแยก พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด โดยนำมาผสมกันให้เป็นคำและนำมาทำเป็นบัตรคำ ให้นักเรียนได้ฝึกอ่าน เพราะนักเรียนช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ จะให้ความสนใจสี สีของตัวอักษรจะสร้างความกระตุ้น และดึงดูดความสนใจของนักเรียน สร้างความจำให้กับนักเรียนช่วงชั้นที่ ๑ เป็นอย่างดี

๑๐.การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

๑. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแกนกลาง และหลักสูตรนักเรียนต้องรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เพื่อออกแบบหน่วยตามตัวชี้วัด

๒. การศึกษาความรู้พื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ โดยการทำแบบฝึกการอ่าน การเขียน

๓. การศึกษาวิธีการพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านการเขียนคำมาตราตัวสะกด

๔. วิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านการเขียน ศึกษาแนวทางการออกแบบการพัฒนาการอ่านการเขียน

๕. สร้างแบบฝึกพัฒนาการอ่านการเขียน จำนวน ๘ ชุด เพื่อออกแบบนวัตกรรม คือ แบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำตามมาตราตัวสะกด

แบบฝึกการอ่าน การเขียน ชุดที่ ๑ มาตรา กง

แบบฝึกการอ่าน การเขียน ชุดที่ ๒ มาตรา กม

แบบฝึกการอ่าน การเขียน ชุดที่ ๓ มาตรา เกย

แบบฝึกการอ่าน การเขียน ชุดที่ ๔ มาตรา เกอว

แบบฝึกการอ่าน การเขียน ชุดที่ ๕ มาตรา กน

แบบฝึกการอ่าน การเขียน ชุดที่ ๖ มาตรา กบ

แบบฝึกการอ่าน การเขียน ชุดที่ ๗ มาตรา กก

แบบฝึกการอ่าน การเขียน ชุดที่ ๘ มาตรา กด

๖. สร้างแบบประเมินทักษะการอ่าน การเขียน จำนวน ๓ ชนิด เพื่อวัดทักษะการอ่านการเขียน ความรู้ (K) ทักษะ (P) คุณลักษณะ (A) ได้แก่

แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน แบ่งออกเป็น ๒ ตอน ได้แก่ จับคู่ภาพกับคำ และให้ทำ เครื่องหมาย หน้าคำที่อยู่ในมาตราตัวสะกดที่กำหนดให้ ตอนละ ๑๐ ข้อ รวม ๒๐ ข้อ ๒๐ คะแนน

แบบประเมินทักษะการอ่านออกเสียงคำ จำนวน ๒๐ ข้อ

แบบประเมินทักษะการเขียนคำ จำนวน ๒๐ ข้อ

แบบวัดเจตคติต่อการเรียนรู้ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ จำนวน ๑๐ ข้อ

๗. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมได้แก่ ผู้อำนวยการ ครู วิชาการ และครูภาษาไทย และนำมาปรับแก้ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับการประเมินด้านการอ่าน การเขียน โดยใช้แบบประเมิน IOC

๑๑. โครงสร้างและองค์ประกอบ สื่อการเรียนรู้ของนวัตกรรม

ลำดับที่	เรื่อง	เวลา
๑	แบบฝึกการอ่าน การเขียน ชุดที่ ๑ มาตรา กง	๒ ชั่วโมง
	แบบฝึกการอ่าน การเขียน ชุดที่ ๒ มาตรา กม	๒ ชั่วโมง
	แบบฝึกการอ่าน การเขียน ชุดที่ ๓ มาตรา เกย	๒ ชั่วโมง
	แบบฝึกการอ่าน การเขียน ชุดที่ ๔ มาตรา เกอว	๒ ชั่วโมง
	แบบฝึกการอ่าน การเขียน ชุดที่ ๕ มาตรา กน	๒ ชั่วโมง
	แบบฝึกการอ่าน การเขียน ชุดที่ ๖ มาตรา กบ	๒ ชั่วโมง
	แบบฝึกการอ่าน การเขียน ชุดที่ ๗ มาตรา กก	๒ ชั่วโมง
	แบบฝึกการอ่าน การเขียน ชุดที่ ๘ มาตรา กด	๒ ชั่วโมง
๒	แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่าน การเขียน	๑๖ ชั่วโมง
๓	แบบทดสอบการอ่านการเขียน ชนิดปรนัยเลือกตอบ	๒๐ ข้อ
๔	แบบประเมินการอ่านการเขียน	๒๐ ข้อ
๕	แบบประเมินเจตคติ	๑๐ ข้อ

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. นักเรียนมีความรู้ในการอ่านการเขียน
๒. นักเรียนมีทักษะด้านการอ่านการเขียน
๓. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย

๑๓. งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

งบประมาณ จำนวนเงิน ๗,๔๘๐ บาท (เจ็ดพันสี่ร้อยบาทถ้วน)

ลำดับที่	รายการ	จำนวนที่ใช้	ราคา/หน่วย	จำนวนเงิน
๑	กระดาษA๔ AA ๘๐ แกรม	๑ กล่อง	๘๐๐	๘๐๐
๒	เทปโฟมกาวสองหน้าบางใหญ่ ๑๒ มม*๑๐หลา	๑๐ ม้วน	๓๐	๓๐๐
๓	เทปโฟมกาวสองหน้าบางใหญ่ ๑๘ มม*๑๐หลา	๑๐ ม้วน	๓๕	๓๕๐
๔	กระดาษการ์ดขาว ๑๘๐ แกรม	๕ ห่อ	๑๒๐	๖๐๐
๕	สติ๊กเกอร์ใส A๔	๕ แพค	๒๐๐	๑,๐๐๐
๖	ฟิวเจอร์บอร์ด	๑๒ แผ่น	๗๐	๘๔๐
๗	กระดาษโฟโต้ ๑๘๐ แกรม	๕ ห่อ	๔๕๐	๒,๒๕๐
๘	หมึกเติม EPSON	๔ ขวด	๒๕๐	๑,๐๐๐
๙	เทปกาวแบบตีนตุ๊กแกทรงกลม	๕๐ คู่	๒	๑๐๐
๑๐	เทปผ้า ๓x๖ หลา คละสี NUVO	๕ ม้วน	๓๐	๑๕๐
๑๑	ชุดส้นรูด A๔ ๕ มิล (๑*๖ อัน)	๓ ชุด	๓๐	๙๐

๑๔. การประเมินผล

จุดประสงค์	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
๑. เพื่อพัฒนาการอ่านการเขียนของนักเรียน	ทดสอบ	แบบทดสอบ
๒. เพื่อพัฒนาทักษะในการอ่านการเขียนของนักเรียน	ประเมินทักษะการอ่านการเขียน	แบบประเมิน
๓. เพื่อให้ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม

(ลงชื่อ)

ผู้พัฒนานวัตกรรม

(นางสาวนันท์นัช หวางษ์)

สรุปความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....

.....

 (.....) เห็นชอบ

 (.....) ให้ปรับปรุง

 (.....) ไม่เห็นชอบ

(นางสาวชฎาภรณ์ ครองยุติ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโพธิ์สนิม(เสมาพิทยาคาร)

แผนนวัตกรรมการเรียนรู้ของครู
เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม
โรงเรียนบ้านโพนลิม(เสมาพิทยาคาร)

๑. ผู้จัดทำนวัตกรรม

นายฉัตรชัย จันทร์ทอง รับผิดชอบสอนวิชาทุกวิชา ระดับชั้น ป.๖

๒. ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้

โครงการสร้างอาชีพสร้างรายได้ (การทำขนมดอกจอก)

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

๔. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

แนวทางที่ ๑ แสวงหานวัตกรรมการเรียนการสอนจากแหล่งต่าง ๆ ที่เคยมีผู้สร้างหรือไว้แล้ว
 แล้วนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่

๕. ประเภทของนวัตกรรม

การพัฒนาวิชาชีพ พัฒนาการปฏิบัติงาน

๖. หลักการและเหตุผล ความจำเป็นและความสำคัญของปัญหาที่ต้องสร้าง/พัฒนานวัตกรรม

ขนมดอกจอก เป็นขนมไทยโบราณและขนมท้องถิ่นทางภาคใต้ มีลักษณะสวยงามคล้ายดอกจอกหรือคล้ายดอกไม้ที่ลอยอยู่ในน้ำได้ เจตนารมณ์เพื่อใช้ไหว้บรรพบุรุษ วัตถุประสงค์ที่ใช้ทำขนมดอกจอกมี แป้งข้าวเจ้า แป้งมัน กะทิ งาดำ หรืองาขาว ขนมดอกจอกเป็นขนมที่มีรสชาติหวาน มัน และความกรอบ ปัจจุบันมีการใส่สีผสมอาหารหรือสีจากวัตถุดิบตามธรรมชาติช่วยให้ขนมดอกจอกสร้างสีสันชวนรับประทาน อุปกรณ์สำคัญที่ขาดไม่ได้สำหรับการทำขนมนี้ คือพิมพ์ดอกจอก ที่ตัวพิมพ์ทำมาจากทองเหลือง ที่มีคุณสมบัติที่ทำให้ขนมจะไม่ติดตัวพิมพ์ เวลาทอด ขนมจะร้อนออกมาเป็นรูปสวยงามตามพิมพ์ ลักษณะหน้าตาของขนมดอกจอกแสดงให้เห็นถึงความละเอียดอ่อนประณีตในการทำที่สื่อออกมาทางด้านงานฝีมือการทำขนม

สันนิษฐานว่า มีที่มาจากขนมอัสสุ มูรูกุ (Achu Murukku) เป็นขนมของชาวเปอร์านากันที่ได้รับจากอินเดียตอนใต้และศรีลังกา โดยคำว่า อัสสุ หมายถึง แม่พิมพ์ ส่วน มูรูกุ หมายถึง บิดหรือขดเป็นเกลียว โดยขนมชนิดนี้รับประทานในช่วงเทศกาลดิวาลี ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาใกล้เคียงกับเทศกาลสารทเดือนสิบ

นอกจากขนมดอกจอกจะเป็นขนมไทยโบราณแล้ว ยังมีความหมายและคุณค่าทางวัฒนธรรมที่สำคัญ เพราะรูปลักษณะที่คล้ายดอกไม้สื่อถึงความเจริญรุ่งเรือง ความงดงาม และความเป็นสิริมงคล ขนมดอกจอกยังสะท้อนถึงภูมิปัญญาชาวบ้านในการใช้วัตถุดิบพื้นบ้าน การทำขนมดอกจอกยังต้องอาศัยความประณีต ความชำนาญในการทอดให้กรอบเหลืองพอดี ทำให้เป็นสัญลักษณ์ของความละเอียดอ่อนในวิถีชีวิตและศิลปะการทำอาหารไทย ขนมดอกจอกมีรสชาติที่กรอบ หวานมัน มีกลิ่นหอมของกะทิและน้ำตาลผสมกัน บางสูตรอาจมีรสหวานมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับปริมาณน้ำตาลที่ใช้ เมื่อกัดจะให้ความกรุบกรอบของแป้งที่ถูกทอดจนเหลือง มีรสสัมผัสที่เบา และไม่หนักมาก รสชาติของขนมดอกจอกจึงมักถูกใจทั้งเด็กและผู้ใหญ่

๗. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

๗.๑ เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพ

๗.๒ เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ สร้างรายได้ให้ตนเองได้

๘. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ จำนวน ๗ คน

๘.๑ เป้าหมายเชิงปริมาณ

๘.๑.๑ นักเรียนมีความรู้การด้านการอ่านการเขียน ร้อยละ ๙๐

๘.๑.๒ นักเรียนมีทักษะในการอ่านการเขียน ร้อยละ ๘๐

๘.๑.๓ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ร้อยละ ๘๐

๘.๒ เป้าหมายเชิงคุณภาพ

๘.๒.๑ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจการอ่านการเขียน ระดับดีขึ้นไป

๘.๒.๒ นักเรียนมีทักษะในการอ่านการเขียน ระดับดี

๘.๒.๓ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ระดับมาก

๙. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

การพัฒนาทักษะอาชีพ การทำขนมดอกจอก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๖ ให้มีทักษะอาชีพในการทำขนมดอกจอกให้เป็นอาชีพหรือรายได้เสริม ได้ และนักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าวิธีการทำขนมดอกจอกได้

ดอกจอกเป็นขนมไทย ประเภททอด มีแป้งเป็นส่วนผสมหลัก ขนมดอกจอกเป็นขนมที่กำลังจะ ห่างสายตาออกไปเรื่อย ๆ ดอกจอกเป็นขนมที่มีความงามอยู่ในตัว การทำดอกจอกจะต้องมีอุปกรณ์เฉพาะ เป็นแม่พิมพ์ เรียกว่า พิมพ์ดอกจอก จะมีदानโลหะสำหรับจับเวลาจุ่มแป้ง

หลักในการทำขนมดอกจอกจะต้องให้พิมพ์ร้อน เมื่อจุ่มแป้ง แป้งก็จะติดพิมพ์ จึงนำลงทอดให้แป้ง อยู่ตัว และขยับพิมพ์ขึ้นลงให้แป้งหลุดออกจากพิมพ์ ทอดจนดอกจอกเหลือง แล้วนำมาตัดแต่งกับกันแก้วน้ำให้ดอกบานสวยงาม ดอกจอกเป็นขนมไทยมีลักษณะกรอบ รสหวานอ่อนๆ กลิ่นหอมจากแป้ง น้ำมันและงา ดอกจอกเป็นขนมไทยที่ทำแล้วสามารถเก็บใส่ขวดโหล ภาชนะปิดฝาให้สนิทเก็บไว้รับประทานได้ และได้นำทฤษฎี หลักการ ที่มีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ในการจัดทำโครงการสร้างอาชีพสร้างรายได้ (การทำขนมดอกจอก) ดังต่อไปนี้

แนวคิดของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การออกแบบนวัตกรรม “การจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active learning) โดยใช้กระบวนการสอนแบบ 1๒K Model ในการจัดการเรียนรู้ การออกแบบนวัตกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะด้านต่าง ๆ โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงด้วยการลงมือปฏิบัติ เห็นของจริงรู้จักการสังเกต ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และต้องสามารถนำเอาความรู้ทักษะที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยกระบวนการพัฒนานวัตกรรม ใช้วิธี System Approach ประกอบด้วย Input Process Output Feedback และทุกขั้นตอนจะควบคุมโดยวงจรคุณภาพ PDCA จากกระบวนการพัฒนานวัตกรรม โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

๑.๑ ศึกษาหลักสูตรของโรงเรียน ศึกษาเอกสารประกอบหลักสูตรและวิเคราะห์หลักสูตร

๑.๒ ออกแบบหน่วยการเรียนรู้และจัดทำแผนการเรียนรู้อย่างชัดเจน ซึ่งในแผนการจัดการเรียนรู้ นอกจากจะกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดแล้ว จะกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ครอบคลุมทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัยและด้านทักษะพิสัย

๑.๓ ระบุเทคนิควิธีการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ระบุใช้สื่อ/นวัตกรรมที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาสาระและผู้เรียน

๑.๔ กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลพร้อมเครื่องมือการวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน

๑.๕ จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใช้สื่อ/นวัตกรรมอย่างหลากหลายประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รวมทั้งออกแบบและสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล การเรียนรู้ให้ครอบคลุมตามตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้

ทั้งนี้มีการวัดและประเมินผล คือ การประเมินการปฏิบัติ (Authentic Assessment) และการประเมินสภาพจริง (Performance Assessment) โดยผ่านการปฏิบัติของผู้เรียน โดยการวัด และประเมินผลด้วยวิธีการดังกล่าวต้องวัดและประเมินได้ครอบคลุมครบถ้วนพฤติกรรมของผู้เรียนทั้ง ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นการให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้ทั้งเนื้อหาด้านทฤษฎีและปฏิบัติซึ่งความรู้ในเนื้อหาสาระนี้สามารถประเมินโดยใช้แบบทดสอบ

ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) เป็นการประเมินการแสดงออกของผู้เรียนทั้งหมดตลอดจน การทำงานร่วมกันและคุณลักษณะต่าง ๆ ซึ่งสามารถประเมินด้วยวิธีการสังเกตได้อย่างชัดเจน

ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) การประเมินทักษะ สำคัญของนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑

ขั้นเตรียมการ (Plan)

๑. ผู้สอนศึกษาเป้าหมายของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ศึกษาหลักสูตรของโรงเรียนศึกษา เอกสารประกอบหลักสูตรและวิเคราะห์หลักสูตร ศึกษาทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลหลากหลาย และประจักษ์พยานที่ตรวจสอบได้เพื่อสร้างหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระ การเรียนรู้แกนกลาง ภายใต้อัตลักษณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๒. ผู้สอนจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้

๓. ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันสำรวจแนวคิดหลักในการจัดทำผลงานและนวัตกรรม เพื่อนำไปสู่ การกำหนดหัวข้อองค์ความรู้ใหม่ที่ผู้เรียนมีความสนใจร่วมกัน

ขั้นดำเนินการ (Do)

การพัฒนาผลงานและนวัตกรรมของนักเรียนจากการจัดการเรียนการสอน Active learning โดยใช้กระบวนการสอนแบบ 1๒K Model ของการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ ดังนี้

I มาจากคำว่า Interaction

หลักการปฏิสัมพันธ์ หมายถึง การให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัวซึ่งตามทฤษฎี Constructivism และ Cooperative Learning เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคมที่บุคคลจะต้องอาศัย และพึ่งพาซึ่งกันและกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการอยู่ร่วมกันกล่าวคือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคล และแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคม

K มาจากคำว่า Knowledge

หลักการสร้างความรู้ หมายถึง การให้ผู้เรียนสร้างความรู้ตามแนวคิดที่ว่า การเรียนรู้เป็นประสบการณ์เฉพาะตนในการสร้างความหมายของสิ่งที่เรียนรู้ด้วยตนเอง กล่าวคือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสรสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อตนเอง ซึ่งการที่ผู้เรียนมีโอกาสได้สร้างความรู้ด้วยตนเองนี้เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญา

K มาจากคำว่า Kinesthetic

หลักการมีส่วนร่วมทางร่างกาย หมายถึง การให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เคลื่อนไหวร่างกาย โดยการทำกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางกาย กล่าวคือ การเรียนรู้ต้องอาศัยการเรียนรู้ การเคลื่อนไหวทางกายจะช่วยให้ประสาทการรับรู้ "active" และรับรู้ได้ดีดังนั้นในการสอนจึงจำเป็นต้องมีกิจกรรมให้

ผู้เรียนต้องเคลื่อนไหวที่หลากหลาย และเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการรับรู้และเรียนรู้

๑๐. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

- ๑๐.๑ นักเรียนแบ่งกลุ่ม ศึกษา ค้นคว้าวิธีการทำขนมดอกจอก
- ๑๐.๒ นักเรียนวางแผนการทำขนม กำหนดวิธีการทำขนม
- ๑๐.๓ ดำเนินการแก้ปัญหา และพัฒนาการทำขนมดอกจอก
- ๑๐.๔ ประเมินการทำขนมดอกจอก
- ๑๐.๕ รวบรวมสรุปผล
- ๑๐.๖ พัฒนา/แก้ไข/ปรับปรุง

๑๑. โครงสร้างและองค์ประกอบสื่อการเรียนรู้ของนวัตกรรม

ลำดับที่	ชื่อสื่อ-อุปกรณ์/เครื่องมือ และรายละเอียด
1	เตรียมอุปกรณ์ในการทำขนมดอกจอก
2	ลงมือปฏิบัติในการทำขนมดอกจอก
3	แก้ไข / ปรับปรุง การทำขนมดอกจอก

๑๒. ผลการคาดว่าจะได้รับ

- ๑๒.๑ นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ
- ๑๒.๒ นักเรียนที่จบการศึกษาจากโรงเรียนมีวิชาชีพติดตัวและสามารถนำไปประกอบอาชีพได้

๑๓. งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

งบประมาณ จำนวนเงิน ๙,๒๙๕ บาท (เก้าพันสองร้อยเก้าสิบบาทถ้วน)

ที่	รายการ	จำนวนหน่วย	จำนวนเงิน (หน่วยละ)		จำนวนเงิน	
			บาท	สต.	บาท	สต.
๑	ผ้ากันเปื้อน เต็มตัว	๑ ผืน	๗๓	-	๓๖๗	-
๒	ตะแกรงร่อนน้ำมัน ๔๐x๖๐x๒๐ ซม.	๑ อัน	๑๒๐	-	๑๒๐	-
๓	ถาดเหลี่ยม ๕๐x๓๕x๗๐ ซม.	๑ อัน	๘๔	-	๘๔	-
๔	หมวกกึ่ง (เล็ก)	๕ ใบ	๔๕	-	๒๒๕	-
๕	ตะกร้อมือ บอลลูน (เครื่องตีไข่) ๑๒ นิ้ว	๑ อัน	๕๒	-	๕๒	-
๖	คิบบขนมใบไม้ใหญ่	๒ อัน	๔๗	-	๙๔	-
๗	ช้อนตวง / ถ้วยตวง	๑ ชุด	๔๒	-	๔๒	-
๘	ตะหลิว ต้มแดง	๑ อัน	๑๙๘	-	๑๙๘	-
๙	ชาม ขนาด ๓๓ ซม. ตราหัวม้าลาย	๑ ใบ	๕๖๔	-	๕๖๔	-
๑๐	กระทะ AL ๑๘ นิ้ว	๑ ใบ	๓๔๙	-	๓๔๙	-
๑๑	แม่พิมพ์ (ดอกจอก)	๒ ชุด	๓๙๘	-	๓๙๘	-

๑๒	แป้งขนม (ดอกจอก)	๖ แพ็ค	๓๕	-	๒๑๐	-
๑๓	ถุงพับ ๖x๙ (๕ สี)	๓ แพ็ค	๕๒	-	๑๕๖	-
๑๔	น้ำตาลทรายแดง ตรา มิตรผล	๕ แพ็ค	๒๙	-	๑๔๕	-
๑๕	งาขาว / งาดำ	๓ กก.	๑๒๕	-	๓๗๕	-
๑๖	กะทิ ตราชาวเกาะ ๕๐๐ มิลลิลิตร	๑๒ กilo	๔๒	-	๕๔๐	-
๑๗	น้ำมันปาล์ม ขนาด ๑ ลิตร	๕ ขวด	๕๙	-	๒๙๕	-
๑๘	ไข่ไก่ เบอร์ ๐ (๓๐ ฟอง)	๑ ถาด	๑๔๐	-	๑๔๐	-
๑๙	ค่าวิทยากรอบรมการทำขนมดอกจอก	๑ คน	๓,๖๐๐	-	๓,๖๐๐	-
๒๐	ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๒๕ คน	๒๕	-	๖๒๕	-
๒๑	กระดาษ A ๔ ขนาด ๘๐ แกรม	๒ ริม	๑๖๕	-	๓๒๐	-
รวม ตัวอักษร (เก้าพันสองร้อยเก้าสิบห้าบาทถ้วน)					๙,๒๙๕	-

๘. การประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
๑) นักเรียนมีทักษะการทำขนมดอกจอก เพิ่มขึ้น	สำรวจ	แบบสำรวจ
๒) ความพึงพอใจ	ประเมิน	แบบประเมิน

(ลงชื่อ)

ผู้พัฒนานวัตกรรม

(นายฉัตรชัย จันทร์ทอง)

สรุปความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....

.....

 (.....) เห็นชอบ

 (.....) ให้ปรับปรุง

 (.....) ไม่เห็นชอบ

(นางสาวชฎาภรณ์ ครองยุติ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโพนสิม(เสมาพิทยาคาร)

การถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ ทางด้านวิชาการต่าง ๆ จากผู้สอนไปสู่ผู้เรียนรวมถึงช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอันจะทำให้ผู้เรียน ได้เกิดความคิดรวบยอดได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งสื่อการสอนในปัจจุบันนี้ได้มีการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ มากมาย สื่อที่มีความสำคัญเป็นพื้นฐานการเรียนการสอนมากที่สุด ก็คือ หนังสือ

หนังสือถือได้ว่าเป็นสื่อพื้นฐานของการศึกษาตั้งแต่ขั้นต้น เพราะเป็นสื่อที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความสามารถที่จะนำตัวเองไปสู่การประกอบอาชีพและการศึกษาในระดับสูงขึ้นไป อีก จารุณี ยอดกัณหา (๒๕๔๐:๑) และ อมรรัตน์ เชิงหอม (๒๕๔๑:๒) ได้กล่าวถึง หนังสืออ่านเพิ่มเติมไว้ว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติม เป็นสื่อการสอนที่มีบทบาทอย่างมาก ในการเรียนการสอนของครูและ นักเรียน เนื่องจากในหลักสูตรและนโยบาย ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมวิชาการได้มีการสนับสนุนให้มีการผลิตอย่างกว้างขวางแพร่หลาย เพราะเท่าที่ผ่านมา การเรียนการสอนของครูและนักเรียนจะใช้เพียงหนังสือเรียนที่กำหนดให้เรียนแต่เพียงอย่างเดียว นั้น คงไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้

นิทานเป็นเรื่องเล่าบันเทิงในยามว่างของมนุษย์มานานแล้ว เชื่อกันว่ามนุษย์รู้จักการเล่านิทานมา ตั้งแต่เริ่มมีภาษา นิทานในยุคแรกถ่ายทอดกันแบบมุขปาฐะ ต่อมาเมื่อมนุษย์รู้จักการประดิษฐ์ตัวอักษร และจดบันทึก นิทานก็ได้ถูกถ่ายทอดผ่านเอกสารลายมือหรือลายลักษณ์ จนกระทั่งมาสู่ยุคเทคโนโลยีการ พิมพ์และยุคสื่อสมัยใหม่ นิทานก็ถูกถ่ายทอดในรูปแบบที่สอดคล้องกับการพัฒนาและความนิยมของสังคม เนื้อหาและที่มาของนิทานในยุคแรกมักเป็นเรื่องเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชนเผ่า ความสามารถของผู้นำ อธิบายปรากฏการณ์ธรรมชาติต่าง ๆ มีลักษณะเป็นเทวดานานหรือเทพปกรณัมที่มี ตัวละครเป็นวีรบุรุษทางวัฒนธรรม ต่อมาได้มีการเสริมเพิ่มเรื่องที่เป็นจินตนาการ เรื่องที่มาจากคัมภีร์ศาสนา คติความเชื่อต่าง ๆ เรื่องเล่าพื้นบ้าน และนิทานต่างชาติ เนื้อหาของนิทานก็มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ต่อมาเมื่อมีการติดต่อสื่อสารและค้าขาย นักเดินทางก็นำนิทานมาเล่าทำให้นิทานมีการ แพร่กระจายไปในท้องที่ต่าง ๆ นิทานเรื่องใดได้รับความนิยมมากก็มักมีหลายสำนวน รูปแบบในการ ถ่ายทอดและรายละเอียดของเนื้อเรื่องแต่ละสำนวนก็มักมีการดัดแปลงให้แตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ ของผู้เล่าแต่ละคนและตามเงื่อนไขบริบทในการเล่านิทานนั้น ๆ นิทานชาดกหรือเรื่องราวในอดีตชาติของพระโพธิสัตว์ก่อนที่จะมาเกิดในพระชาติสุดท้ายและได้ ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธ เป็นนิทานประเภทหนึ่งที่ยังคงมี การสืบทอดและได้รับความนิยมแพร่หลายในสังคมไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน นิทานชาดกหลายเรื่อง ถูกนำมาเล่าต่อ ๆ กัน โดยผู้แต่งนิยมดัดแปลงรูปแบบในการนำเสนอและรายละเอียดของเนื้อเรื่องให้ แตกต่างไปจากวรรณกรรมต้นแบบเพื่อให้นิทานมีความน่าสนใจ ทันสมัย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์รวมทั้งสื่อและนวัตกรรมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย นิทานชาดกที่คนไทยรู้จักกันดีได้แก่ ชาดกในนิบาต เช่น ทศชาติชาดก โดยเฉพาะพระมหาชนกชาดก พระเวสสันดรชาดก เป็นต้น

จากการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา ในเนื้อหาพุทธศาสนาพบว่า นักเรียนไม่สามารถจำชื่อตัวละครต่าง ๆ ในนิทานชาดกและไม่สามารถบอกข้อคิด คติแนวทางในการดำเนินชีวิตจากนิทานชาดกเรื่องนั้นๆได้ ครูผู้สอนจึงมีแนวคิดที่จะนำนิทานชาดกมาเรียบเรียงให้อ่านง่ายในรูปแบบของนิทาน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ง่าย และสามารถจดจำเนื้อหาของชาดกได้ จึงได้จัดทำ การจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง นิทานชาดก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนบ้านโพธิ์สนิม(เสมาพิทยาคาร)

๗. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

- ๗.๑ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
- ๗.๒ เพื่อพัฒนาทักษะในการคิด วิเคราะห์ของนักเรียน
- ๗.๓ เพื่อวัดความพึงพอใจที่มีต่อการใช้งานสื่อวัตกรรมการเรียนของนักเรียน

๘. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ จำนวน ๕ คน

๘.๑ เป้าหมายเชิงปริมาณ

๘.๑.๑ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๙๐

๘.๑.๒ นักเรียนมีทักษะในการคิด วิเคราะห์ร้อยละ ๘๐

๘.๑.๓ นักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อสื่อการเรียนรู้ ร้อยละ ๘๐

๘.๒ เป้าหมายเชิงคุณภาพ

๘.๒.๑ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับดีขึ้นไป

๘.๒.๒ นักเรียนมีทักษะในการคิด วิเคราะห์ระดับดี

๘.๒.๓ นักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อสื่อการเรียนรู้ ระดับมาก

๙. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

การพัฒนาการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้นครูผู้สอนควรศึกษาทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนสังคมศึกษาเป็นกรอบแนวคิด มีหลายทฤษฎีที่ใช้หลักการที่มีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาดังต่อไปนี้

๙.๑ กระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning

Active learning คือ กระบวนการเรียนการสอนซึ่งเน้นไปที่การลงมือปฏิบัติ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และเน้นไปที่การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยมีที่มาจากทฤษฎี Constructivism ที่เชื่อว่าการเรียนรู้ที่ดีที่สุดนั้นเกิดจากการสร้างความรู้ด้วยตัวผู้เรียนเอง (Construct) โดยการอาศัยความรู้ ประสบการณ์ และแนวคิดที่มีอยู่เดิม รวมทั้งปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน สรุปคือการให้ผู้เรียนมีบทบาทหลักในการเรียนรู้ของตนเอง แบบ “active” นั่นเอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้ Active Learning (แอกทีฟเลิร์นนิง) มีคำแปลเป็นภาษาไทยว่า “การจัดการเรียนรู้เชิงรุก” โดยอาจรู้จักกันในชื่อการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (student-centered หรือ child-centered), การเรียนรู้แบบคิดวิเคราะห์ (critical thinking), การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้หรือการเรียนรู้แบบค้นพบ (inquiry or discovery-based)

การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning เน้นให้ผู้เรียนลงมือด้วยตัวเอง ผ่านการปฏิบัติ พูด และคิดวิเคราะห์ ต่างจากการเรียนรู้แบบดั้งเดิมที่เน้นไปที่การฟังและท่องจำ (Rote Learning) หรือการเรียนรู้แบบตั้งรับ Passive Learning ที่ผู้เรียนมีหน้าที่เป็นผู้รับ ผ่านการอ่าน ฟัง ดู และจดบันทึก การเรียนรู้แบบ Active Learning ยังมีส่วนช่วยพัฒนาทักษะสมอง (EF) ได้อีกด้วย

การเรียนการสอน ๕ ขั้นตอน Active Learning เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดขั้นสูงเชิงระบบ หรือที่กระทรวงศึกษาธิการเรียกว่า GPAS ๕ Steps ประกอบไปด้วย

๑) การรวบรวมและเลือกข้อมูล (Gathering)

๒) การประมวลผลข้อมูล จัดระเบียบความรู้ คิดวิเคราะห์ (Processing)

๓) ขึ้นปฏิบัติและสรุปความรู้ (Applying ๑ - Applying and Constructing Knowledge)

๔) ขึ้นสื่อสารและนำเสนอ (Applying ๒ - Applying Communication Skill)

๕) ประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่า ต่อยอดความรู้ (Self-regulating)

โดย GPAS ๕ Steps หรือ ๕ ขั้นตอน Active Learning นี้มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ด้วยตัวเอง นำไปใช้จริงในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อตกผลึกความรู้ และสะท้อนออกมาในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย โดยผู้เรียนเองมีบทบาทหลักตลอดกระบวนการเรียนรู้

๙.๒ แนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้องกับการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม

ในการพัฒนานวัตกรรมในครั้งนี้ ผู้พัฒนานวัตกรรมเลือกการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม ซึ่งเป็นหนังสือเสริมประสบการณ์ประเภทหนึ่ง ในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ชาดก จำเป็นต้องใช้แนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้องกับการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เพื่อให้ได้หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยเสนอ ๒ ด้าน ได้แก่

แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก ความสนใจและแนวการอ่านหนังสือ

หลักการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม

๙.๒.๑. แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก ความสนใจและแนวการอ่านหนังสือ

ในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมหรือหนังสือประเภทใดประเภทหนึ่ง ผู้เขียนจะต้องรู้ว่า ผู้อ่านคือใคร มีคุณสมบัติ มีวิญญู ระดับสติปัญญา ความรู้ ประสบการณ์เดิม และวัฒนธรรม พื้นฐานความเป็นอยู่อย่างไร เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบในการเขียน ไม่ให้หลงทิศทางและสื่อสาร กับผู้อ่านได้ตรงกันอย่างมีประสิทธิภาพและได้ประสิทธิผล ในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม ซึ่งจะต้องนำไปใช้ในการจัดการศึกษา คุณสมบัติของผู้เรียนหรือผู้อ่าน ซึ่งเป็นผู้ใช้หนังสือนั้น ๆ จะต้องนำมาพิจารณาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการวางแผนการเขียนและกำหนดขอบเขตการเขียนของตน หนังสือที่จัดทำขึ้นโดยมีสาระตามหลักสูตร ตามรายวิชาต่างๆ สำหรับชั้นต่าง ๆ การกำหนดว่าผู้อ่านอยู่ในชั้นเรียนใด ย่อมต้องเกี่ยวพันไปยังระดับอายุของผู้อ่าน เนื่องจากการแบ่งระดับการศึกษาของประเทศไทย ใช้ระดับเกณฑ์อายุของผู้เรียนเป็นตัววัดการแบ่งชั้นเรียน

การแบ่งกลุ่มผู้อ่าน โดยทั่วไปแล้ว สามารถแบ่งกลุ่มผู้อ่านได้ ดังนี้

๑. กลุ่มนักวิชาการ ครู อาจารย์ และผู้ที่มีความรู้และมีการศึกษาอยู่ในระดับสูง มีความสามารถในการอ่านสูง

๒. กลุ่มเด็กและเยาวชน ทั้งที่อยู่ในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน กลุ่มที่อยู่ในระบบโรงเรียนแบ่งแยกย่อยลงได้ ดังนี้

กลุ่มวัยเริ่มเรียน ๐- ๕ ขวบ

กลุ่มวัยเรียนประถมศึกษา (ตอนต้น) ๖-๘ ขวบกลุ่มวัยเรียนประถมศึกษา (ตอนปลาย) ๙-๑๑ ขวบกลุ่มวัยเรียนมัธยมศึกษา (ตอนต้น) ๑๒-๑๔ ขวบ (ก่อนวัยรุ่น)

กลุ่มวัยเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป ๑๕ - ๑๘ ขวบ (กลุ่มวัยรุ่น)

๓. กลุ่มผู้ใหญ่ ซึ่งหมายถึง ผู้ที่มีอายุเกินกว่า ๒๕ ปีขึ้นไป สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ แบ่งออกได้ดังนี้

กลุ่มชาวบ้านที่อยู่ในเขตตัวเมืองใหญ่

กลุ่มชาวบ้านที่อยู่ในชนบท (ผู้เริ่มอ่าน)

พระสงฆ์

คนชรา

ในการศึกษาคั้งนี้กลุ่มเป้าหมายหรือผู้อ่าน คือ กลุ่มวัยเรียนประถมศึกษาตอนปลายอายุอยู่ระหว่าง ๑๐ - ๑๑ ปี ซึ่งผู้วิจัยหรือผู้สร้างหนังสือจะต้องคำนึงในเรื่อง เพศ ระดับการศึกษาความสนใจทั่วไปที่เกิดในสังคมรอบตัวหรือความสนใจพิเศษ รวมทั้งจุดเด่น จุดด้อย ในเรื่องต่าง ๆ ด้วย นอกเหนือไปจากเรื่องวิญญู ดังนั้น ในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก ความสนใจและแนวการอ่านหนังสือ กำหนดคุณสมบัติและระดับผู้อ่านเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม ซึ่งข้อสรุปของจินตนา ไบกาซูยี (ม.ป.ป. : ๕๑)

กล่าวไว้ ดังนี้ ทฤษฎีพัฒนาการของเด็กหรือทฤษฎีพัฒนาการเจริญเติบโตนั้น เด็กจะมีความแตกต่างกันอยู่มากทั้งในด้านสติปัญญา ร่างกายและจิตใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่อยู่ในวัยเรียนจะมีความแตกต่างกันอยู่อย่างเห็นได้เด่นชัด ในระหว่างเด็กที่อยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ (อายุ ๖-๑๒ ขวบ) และชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.

๑- ม.๓ ซึ่งอยู่ในวัย ๑๒ - ๑๔ ปี) และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๔ - ม.๖ ซึ่งอยู่ในวัย ๑๕ - ๑๘ ปี) และในเรื่องของการอ่าน ความสามารถในการอ่าน(Reading Ability) ของเด็ก ซึ่งขึ้นอยู่กับอายุของเด็ก จะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องเป็นตัวกำหนดความยากง่ายของเนื้อหาในรูปของการใช้คำ ประโยคและข้อความ รวมทั้งพฤติกรรมในการอ่านและความต้องการอ่าน ซึ่งเกี่ยวข้องโยงใยถึงภูมิหลังด้านวัฒนธรรมและสังคมของผู้อ่าน ตามทฤษฎีจิตวิทยาในการอ่านของเด็กด้วย

๙.๓. หลักการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม

หลักการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องทำความเข้าใจและศึกษาขั้นตอนการเขียนอย่างมีระบบ เพื่อให้ได้หนังสือที่ดีมีคุณภาพ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๙.๓.๑. ลักษณะของหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ดี

หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ดีนั้น จะต้องเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่ามีส่วนช่วยสร้างสรรค์และพัฒนาผู้อ่าน ซึ่งสุพัตรา ชุมเกต (๒๕๒๒: ๒๔) ปราณี เชียงทอง (๒๕๒๖ : ๖) และฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (๒๕๒๗ : ๗๐) ได้กล่าวถึง ลักษณะของหนังสืออ่านเพิ่มเติมหรือหนังสืออ่านประกอบ ที่ดี สรุปได้ว่า ต้องมีการเขียนเนื้อหาสาระทางวิชาการ ให้ความสนุกสนานแปลกกว่าแบบเรียนแล้วแทรกความรู้และคำอธิบายลงไป โดยนักเรียนอ่านแล้วไม่เบื่อ ไม่รู้สึกว่าเป็นหนังสือเรียน

เนื้อหาตรงกับความสนใจของเด็ก เป็นเรื่องสนุกสนานเพลิดเพลินเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว เพื่อส่งเสริมจินตนาการ เสริมความมั่นใจและส่งเสริมให้นักเรียนตัดสินใจด้วยวิจารณญาณ สนองอารมณ์และความต้องการ เช่น อยากประสบความสำเร็จ ส่งเสริมความรู้ เสริมสร้างบุคลิก กล่อมเกลาจิตใจ แนวเรื่องเด่นชัด ควรใช้ภาพประกอบบ้างทำให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวสอดคล้องกับเรื่องขนาดตัวอักษรชัดเจนเหมาะสมกับวัย

ประภิต วัฒนานุกิต (๒๕๓๓: ๕๖) ได้สรุป ลักษณะที่ดีของหนังสือสำหรับวัยรุ่นไว้ว่าจะต้องมีการพิมพ์ภาพและตัวอักษรชัดเจน ชื่อเรื่องและภาพปกดึงดูดความสนใจ ขนาดของ ตัวอักษรและรูปเล่มมีความเหมาะสมตรงกับความสนใจและความต้องการของเด็ก การจัดหน้าหนังสือโปร่งตา ภาพกับตัวอักษรไม่ควรทับกันคุณภาพของกระดาษดี เนื้อหาถูกต้อง สนุกเร้าใจไม่ยาวหรือสั้นจนเกินไป ภาพประกอบประณีต สีสวย สอดคล้องกับเรื่องและขนาดของรูปเล่มหนังสือ จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะของหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ดีนั้น ต้องมีเนื้อหาตรงกับความต้องการและความสนใจของผู้อ่าน ให้ความสนุกสนาน แทรกความรู้และคำอธิบายอ่านแล้วไม่เบื่อ ส่งเสริมจินตนาการ ความมั่นใจ การตัดสินใจด้วยวิจารณญาณให้กับ ผู้อ่าน แนวเรื่องชัดเจน ใช้ภาพประกอบสวยงามสอดคล้องกับเรื่องและขนาดของรูปเล่มหนังสือขนาดตัวอักษรชัดเจนเหมาะสมกับวัย ชื่อเรื่องและภาพปกดึงดูดความสนใจ เนื้อหาถูกต้อง ไม่ยาวหรือสั้นจนเกินไป กระดาษมีคุณภาพดี

๙.๔ การเรียนรู้ตามทฤษฎีของ Bloom

Bloom เชื่อว่า การเรียนการสอนที่จะประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้น ผู้สอน จะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาให้ชัดเจนซึ่งมีทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวพฤติกรรมนิยม และจิตวิทยาพื้นฐานของมนุษย์เป็นพื้นฐาน Bloom ได้กล่าวว่า การเรียนรู้หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากเดิม ไปสู่พฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวร และพฤติกรรมใหม่นี้เป็นผลมาจากประสบการณ์หรือการฝึกฝน มิใช่เป็นผลจากการตอบสนองตามธรรมชาติหรือสัญชาตญาณ วุฒิภาวะ หรือความบังเอิญ พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปจะต้องเปลี่ยนไปอย่างค่อนข้างถาวร จึงจะถือว่าเป็นการเรียนรู้ขึ้น หากเป็น การเปลี่ยนแปลงชั่วคราวก็ยังไม่ถือว่าเป็นการเรียนรู้ หากบุคคลเกิดการเรียนรู้จะเกิดการ เปลี่ยนแปลงดังนี้

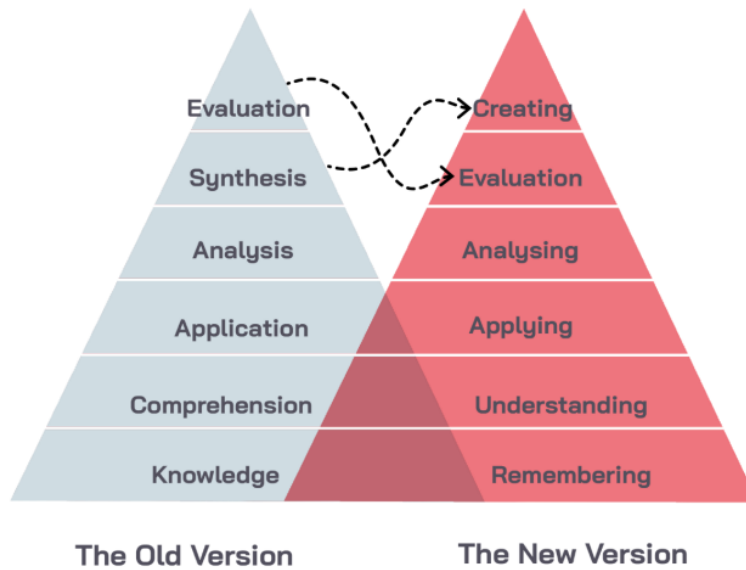
๑. การเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้ความเข้าใจ และความคิด (Cognitive Domain) หมายถึง การเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสาระใหม่ ก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจสิ่งแวดล้อม ต่าง ๆ ได้มากขึ้น เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสมอง

๒. การเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ความรู้สึก ทักษะค่านิยม (Affective Domain) หมายถึง เมื่อบุคคลได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ก็ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกทางด้านจิตใจ ความเชื่อ ความ สนใจ

๓. ความเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย (Psychomotor Domain) หมายถึง การที่บุคคล ได้เกิดการเรียนรู้ทั้งใน ด้านความคิด ความเข้าใจ และเกิดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ความสนใจ ด้วยแล้ว ได้นำเอาสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปฏิบัติ จึงทำให้เกิดทักษะและความชำนาญมากขึ้น เช่น การ ใช้มือ การใช้ร่างกาย เป็นต้น ในช่วงปี ๑๙๕๐-๑๙๕๙ Bloom แบ่งการเรียนรู้ของผู้เรียนออกเป็น ๓ ด้านคือ

- ๑) ด้าน พุทธิพิสัย
- ๒) ด้านจิตพิสัยและ
- ๓) ด้านทักษะพิสัย

และจำแนกเป็นจุดมุ่งหมายทางการศึกษา เรียกว่า Taxonomy of Educational objectives และช่วงปี ๑๙๙๐ มีนักจิตวิทยากลุ่มใหม่ นำ โดย Lorin Anderson ซึ่งเป็นศิษย์ของ Bloom ได้ปรับปรุง Bloom’s Taxonomy เพื่อให้ สอดคล้องกับการเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โดยนำเสนอ The Revised Bloom’s Taxonomy (๒๐๐๑)

๑) ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain)

พฤติกรรมด้านสมองเป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับสติปัญญา ความรู้ ความคิด ความเฉลียวฉลาด ความสามารถในการคิดเรื่องราวต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นความสามารถทางสติปัญญาพฤติกรรมทางพุทธิพิสัย ๖ ระดับ ได้แก่

๑. ความรู้ความจำ ความสามารถในการเก็บรักษามวลประสบการณ์ต่าง ๆ จากการที่ได้รับรู้ไว้ และระลึกสิ่งนั้นได้เมื่อต้องการเปรียบดั่งเทปบันทึกเสียงหรือวีดิทัศน์ที่สามารถเก็บเสียงและภาพของเรื่องราวต่าง ๆ ได้สามารถเปิดฟังหรือ ดูภาพเหล่านั้นได้ เมื่อต้องการ

๒. ความเข้าใจเป็นความสามารถในการจับใจความสำคัญของสื่อ และสามารถแสดงออกมาในรูปแบบของการแปลความ ตีความ คาดคะเน ขยายความ หรือ การกระทำอื่น ๆ

๓. การนำความรู้ไปใช้ เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ประสบการณ์ไปใช้ในการแก้ปัญหาใน สถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจ จึงจะสามารถนำไปใช้ได้

๔. การวิเคราะห์ ผู้เรียนสามารถคิด หรือ แยกแยะเรื่องราวสิ่งต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อยเป็นองค์ประกอบที่สำคัญได้ และมองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนที่เกี่ยวข้องกัน ความสามารถในการวิเคราะห์จะแตกต่างกันไปแล้วแต่ความคิดของแต่ละคน

๕. การสังเคราะห์ ความสามารถในการที่ผสมผสานส่วนย่อย ๆ เข้าเป็นเรื่องราวเดียวกันอย่างมีระบบ เพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ที่สมบูรณ์และดีกว่าเดิม อาจเป็นการถ่ายทอดความคิดออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย การกำหนดวางแผนวิธีการดำเนินงานขึ้นใหม่ หรือ อาจจะเกิดความคิดในอันที่จะสร้างความสัมพันธ์ของสิ่งที่เป็นนามธรรมขึ้นมาในรูปแบบ หรือ แนวคิดใหม่

๖. การประเมินค่า เป็นความสามารถในการตัดสิน ติราคา หรือ สรุปลักษณะคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ออกมาในรูปของคุณธรรมอย่างมีกฎเกณฑ์ที่เหมาะสม ซึ่งอาจเป็นไปตามเนื้อหาสาระในเรื่องนั้น ๆ หรืออาจเป็นกฎเกณฑ์ที่สังคมยอมรับก็ได้

๒) ด้านจิตพิสัย (Affective Domain)

ค่านิยม ความรู้สึก ความซาบซึ้ง ทศนคติ ความเชื่อ ความสนใจและคุณธรรมพฤติกรรมด้านนี้อาจไม่เกิดขึ้นทันที ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และสอดแทรกสิ่งที่ดีงามอยู่ตลอดเวลา จะทำให้พฤติกรรมของผู้เรียนเปลี่ยนไปในแนวทางที่พึงประสงค์ได้จะประกอบด้วย พฤติกรรมย่อย ๆ ๕ ระดับ ได้แก่

๑. การรับรู้ เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นต่อปรากฏการณ์ หรือสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งเป็นไปในลักษณะของการแปลความหมายของสิ่งเร้านั้นว่าคืออะไร แล้วจะแสดงออกมาในรูปของความรู้สึกที่เกิดขึ้น

๒. การตอบสนอง เป็นการกระทำที่แสดงออกมาในรูปของความเต็มใจ ยินยอม และพอใจต่อสิ่งเร้านั้น ซึ่งเป็นการตอบสนองที่เกิดจากการเลือกสรรแล้ว

๓. การเกิดค่านิยม การเลือกปฏิบัติในสิ่งที่เป็นที่ยอมรับกันในสังคม การยอมรับนับถือในคุณค่านั้น ๆ หรือปฏิบัติตามในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จนกลายเป็นความเชื่อ แล้วจึงเกิดทัศนคติที่ดีในสิ่งนั้น

๔. การจัดระบบ การสร้างแนวคิด จัดระบบของค่านิยมที่เกิดขึ้นโดยอาศัยความสัมพันธ์ถ้าเข้ากันได้ก็จะยึดถือต่อไปแต่ถ้าขัดกันอาจไม่ยอมรับอาจจะยอมรับค่านิยมใหม่โดยยกเลิกค่านิยมเก่า

๕. บุคลิกภาพ การนำค่านิยมที่ยึดถือมาแสดงพฤติกรรมที่เป็นนิสัยประจำตัว ให้ประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่ถูกต้องดีงามพฤติกรรมด้านนี้ จะเกี่ยวกับความรู้สึกและจิตใจ ซึ่งจะเริ่มจากการได้รับรู้จากสิ่งแวดล้อม แล้วจึงเกิดปฏิกิริยาโต้ตอบ ขยายกลายเป็นความรู้สึกด้านต่าง ๆ จนกลายเป็นค่านิยม และยังพัฒนาต่อไปเป็นความคิดอุดมคติซึ่งจะเป็นควบคุมทิศทางพฤติกรรมของคนคนจะรู้สึกช่วยอย่างไรนั้น ก็เป็นผลของพฤติกรรมด้านนี้

๓) ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)

พฤติกรรมที่บ่งถึงความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญ ซึ่งแสดงออกมาได้โดยตรงโดยมีเวลาและคุณภาพของงานเป็นตัวชี้ระดับของทักษะ พฤติกรรมด้านทักษะพิสัย ประกอบด้วย พฤติกรรมย่อย ๆ ๕ ชั้น ดังนี้

๑. การเลียนแบบ เป็นการให้ผู้เรียนได้รับรู้หลักการปฏิบัติที่ถูกต้อง หรือ เป็นการเลือกหาตัวแบบที่สนใจ

๒. กระทำตามสั่ง หรือ เครื่องชี้แนะ เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนพยายามฝึกตามแบบที่ตนสนใจและพยายามทำซ้ำ เพื่อที่จะให้เกิดทักษะตามแบบที่ตนสนใจให้ได้ หรือ สามารถปฏิบัติงานได้ตามข้อแนะนำ

๓. การหาความถูกต้อง พฤติกรรมสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องอาศัยเครื่องชี้แนะ เมื่อได้กระทำซ้ำแล้ว ก็พยายามหาความถูกต้องในการปฏิบัติ

๔. การกระทำอย่างต่อเนื่องหลังจากตัดสินใจเลือกรูปแบบที่เป็นของตัวเองจะกระทำตามรูปแบบนั้นอย่างต่อเนื่อง จนปฏิบัติงานที่ย่างยากซับซ้อนได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้องคล่องแคล่ว การที่ผู้เรียนเกิดทักษะได้ ต้องอาศัยการฝึกฝนและกระทำอย่างสม่ำเสมอ

๕. การกระทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ พฤติกรรมที่ได้จากการฝึกอย่างต่อเนื่องจนสามารถปฏิบัติได้คล่องแคล่วว่องไวโดยอัตโนมัติ เป็นไปอย่างธรรมชาติซึ่งถือเป็นความสามารถของการปฏิบัติในระดับสูง

๑๐. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

๑. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแกนกลาง และหลักสูตรนักเรียนต้องรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เพื่อออกแบบหน่วยตามตัวชี้วัด

๒. ศึกษาความรู้พื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ โดยการทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง ชาดก

๓. ศึกษาวิธีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม

๔. วิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิด วิเคราะห์ ศึกษาแนวทางการออกแบบการพัฒนาการการคิด วิเคราะห์

๕. สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด นิทานชาดก จำนวน ๖ เรื่อง เพื่อออกแบบนวัตกรรม คือ หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด นิทานชาดก

หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง กุฎิฑูสกชาดก (สิงเกอร์กับนกขมิ้น)

หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง มหาอุกกุสชาดก (สัตว์ 4 สหาย)

หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง จุฬเสฏฐิชาดก (เศรษฐีหนู)

หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วัณณาโรหชาดก (จิ้งจอกข่างยุ)

หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ติตติรชาดก (สัตว์สามพี่น้อง)

หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง โคธชาดก (ภาษาหลอกกินเหยื่อ)

๖. สร้างแบบทดสอบ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยยึดตาม ความรู้ (K) ทักษะ (P) คุณลักษณะ (A) ได้แก่

แบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน ตอนละ ๓๐ ข้อ รวม ๖๐ ข้อ ๖๐ คะแนน

แบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ จำนวน ๑๐ ข้อ

แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการใช้งานสื่อนวัตกรรม จำนวน ๑๐ ข้อ

๗. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมได้แก่ ผู้อำนวยการ ครู วิชาการ และครูสังคมศึกษา และนำมาปรับแก้ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบประเมิน IOC

๑๑. โครงสร้างและองค์ประกอบ สื่อการเรียนรู้ของนวัตกรรม

ลำดับที่	เรื่อง	เวลา
๑	หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง กุฎิฑูตฆาตก (ลิงเกรกกับนกขมิ้น)	๑ ชั่วโมง
	หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง มหาอุกกุสฆาตก (สัตว์ ๔ สหาย)	๑ ชั่วโมง
	หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง จุฬเสฏฐิฆาตก (เศรษฐีหนู)	๑ ชั่วโมง
	หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง วัฒนโรฆาตก (จิ้งจอกข่างยุ)	๑ ชั่วโมง
	หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ติตตโรฆาตก (สัตว์สามพี่น้อง)	๑ ชั่วโมง
	หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง โครฆาตก (ถาชีหลอกกินเหยื่อ)	๑ ชั่วโมง
๒	แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	๖ ชั่วโมง
๓	แบบทดสอบก่อนเรียน ชนิดปรนัยเลือกตอบ	๓๐ ข้อ
๔	แบบทดสอบหลังเรียน ชนิดปรนัยเลือกตอบ	๓๐ ข้อ
๕	แบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์	๑๐ ข้อ
๖	แบบประเมินความพึงพอใจ	๑๐ ข้อ

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
๒. นักเรียนมีทักษะด้านการคิดวิเคราะห์
๓. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้งานสื่อนวัตกรรม

๑๓. งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

งบประมาณ จำนวนเงิน ๓,๒๖๐ บาท (สามพันหนึ่งร้อยหกสิบบาทถ้วน)

ลำดับที่	รายการ	จำนวนที่ใช้	ราคา/หน่วย	จำนวนเงิน
๑	กระดาษ A๔ AA ๘๐ แกรม	๑ กล่อง	๙๐๐	๙๐๐
๒	ปากกาเคมี ๒ หัว ๓๐๐ สีแดง	๓ แท่ง	๒๐	๖๐
๓	ปากกาเคมี ๒ หัว ๓๐๐ สีดำ	๓ แท่ง	๒๐	๖๐
๔	ปากกาเคมี ๒ หัว ๓๐๐ สีน้ำเงิน	๓ แท่ง	๒๐	๖๐
๕	กระดาษการ์ดขาว ๑๕๐ แกรม	๑๓ ห่อ	๙๕	๑,๒๓๕
๖	กระดาษการ์ดขาว ๑๘๐ แกรม	๑ แพค	๑๒๐	๑๒๐
๗	ปกพลาสติกใส	๑ แพค	๓๐๐	๓๐๐
๘	คัตเตอร์เหล็ก	๑ อัน	๖๐	๖๐
๙	แฟ้มกระดาษใส	๗ อัน	๒๐	๑๔๐
๑๐	เครื่องเย็บกระดาษ	๑ อัน	๑๒๐	๑๒๐
๑๑	กรรไกร	๑ อัน	๘๕	๘๕
๑๒	แผ่นกาวดินน้ำมันสีขาว	๑ แผง	๑๒๐	๑๒๐

๑๔. การประเมินผล

จุดประสงค์	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
๑. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	ทดสอบ	แบบทดสอบ
๒. เพื่อประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน	ประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์	แบบประเมิน
๓. เพื่อวัดความพึงพอใจที่มีต่อการใช้สื่อนวัตกรรม	ประเมินความพึงพอใจ	แบบประเมิน

(ลงชื่อ)

ผู้พัฒนานวัตกรรม

(นางสาวกวิณิดา คำเต็ม)

สรุปความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....

.....

✓
(.....) เห็นชอบ

(.....) ให้ปรับปรุง

(.....) ไม่เห็นชอบ

(นางสาวชฎาภรณ์ ครองยุติ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโพธิ์สม(เสมาพิทยาคาร)

